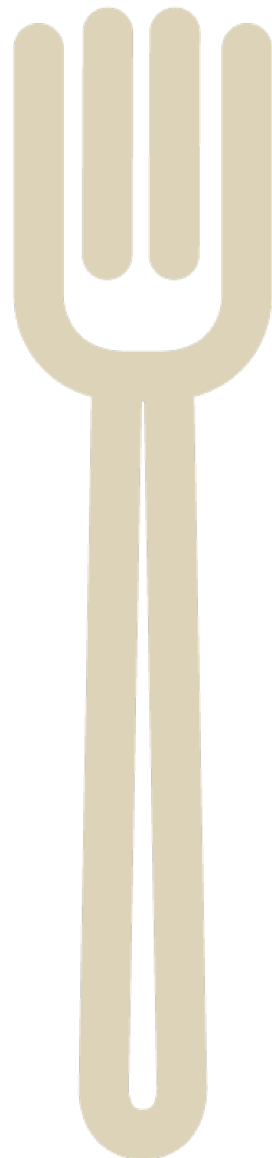

Rehujen merkinnät

Sisällysluettelo

1 JOHDANTO	4
2 LAINSÄÄDÄNTÖ	5
2.1 Kansalliset säädökset	5
2.2 EU-säädökset.....	6
2.3 Määritelmiä.....	6
3 YLEISTÄ REHUJEN MERKINNÖISTÄ	9
3.1 Periaatteet.....	9
3.2 Väittämät.....	10
4 REHUAINEEET JA REHUSEOKSET	11
4.1. Pakolliset merkinnät	11
4.2 Lisävaatimukset.....	16
4.2.1. Erityisravinnoksi tarkoitettu rehu	16
4.2.2 Lemmikkieläinten ruoka.....	17
4.2.3 Säännösten vastainen rehu.....	17
4.2.4 Lääkerehu.....	17
4.2.5 Entiset elintarvikkeet, joiden laatu ei täytä rehulle asetettuja vaatimuksia	18
4.3 Vapaaehtoiset merkinnät ja muuta huomioitavaa	18
4.4 Poikkeukset	20
5 REHUN LISÄAINE	21
6 LUOMUREHU	22
7 MUUNTOGEEININEN REHU	23
8 REHUN KÄYTTÖÄ KOSKEVAT RAJOITUS- JA KIELTOLAUSEET	25
9 ESIMERKKEJÄ REHUJEN ETIKETEISTÄ	28
10 ESIMERKKEJÄ REHUJEN MARKKINOINNISSA ESITETTÄVISTÄ VÄITTÄMISTÄ	51
Voimaantulo.....	53
Muutokset versioon 6	53
Liite 1. Rehuaineluokkien mukaiset pakolliset ravintoainemerkinnot.	53
Liite 2. Rehuaineryhmät, jotka voidaan ilmoittaa yksittäisten rehuaineiden nimien sijasta lemmikkieläinten rehuseoksissa.	56
Liite 3. Rehuseosten ravintoainekoostumuksen merkitseminen	58
Liite 4. Luettelo erityisravinnoksi tarkoitettujen rehujen käyttötarkoituksista	58

Opas päivitetään Ruokavirasto.fi-sivustoon tarvittaessa lainsäädännössä ja EU:n merkintäohjeissa tapahtuvat muutokset huomioiden.

1.12.2022

Ruokavirasto
Rehujasto

1 JOHDANTO

Tämä opas on tarkoitettu ohjeeksi rehualan toimijoille lainsäädännön vaatimukset täyttävien rehujen etikettien ja merkintöjen laatimiseksi.

Kun rehuja saatetaan markkinoille, niissä on oltava voimassa olevan lainsäädännön vaatimusten mukaiset merkinnät. Rehun pakkauksessa, etiketissä, saateasiakirjassa, esitteessä, mainoksessa tai muuten markkinoinnin tai rehun esillepanon yhteydessä rehusta on annettava totuudenmukaiset ja riittävät tiedot. Rehuaineiden ja rehuosien merkinnöissä ja esillepanossa sallittavien väittämien tulee olla puolueettomia, viranomaisen todennettavissa ja rehun käyttäjän ymmärrettävissä. Väittämien todenperäisyyksille tulee olla tieteellinen vahvistus. Eri maiden yksittäiset kansalliset viranomaiset eivät lähtökohtaisesti arvioi tieteellistä aineistoa, vaan se tehdään Euroopan Unionissa (EU).

Merkintöjen vaatimustenmukaisuudesta vastaa se rehualan toimija, joka valmistaa tai saattaa markkinoille kyseistä rehua.

Rehujen merkintävaatimukset on yksinkertaistettu ja yhtenäistetty Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 767/2009 rehun markkinoille saattamisesta ja käytöstä. Merkintöjen avulla varmistetaan rehujen turvallisuus ja jäljitettävyys. Rehujen merkinnät ovat käyttäjille ja kuluttajille ensisijainen tiedon lähde rehujen käyttötarkoituksesta, koostumuksesta, rajoituksista ja muista rehun käyttöön liittyvistä tekijöistä.

Euroopan Komissio julkaisee rehuaineluetteloa, jossa olevia rehuaineiden nimiä tulee käyttää etiketeissä. Rehuaineluetteloon kuulumattoman rehuaineen ensimmäistä kertaa markkinoille saattavan henkilön on välittömästi ilmoitettava rehuaineen käytöstä rehuteollisuuden EU-kattojärjestölle (<http://www.feedmaterialsregister.eu>).

Euroopan komission ylläpitämässä EU:n rehun lisäainerekisterissä on tiedot EU:ssa hyväksytyistä rehun lisäaineista.

Rehujen merkintävaatimukset koskevat kaikkien eläinlajien ja -ryhmien rehuja. Elintarviketuotantoeläinten ja muiden eläinten, kuten turkis- ja lemmikkieläinten rehujen merkintävaatimukset eroavat jonkin verran toisistaan. Tuotantoeläimiä ovat märehittäjät, siat ja siipikarja, hevoset, kalat, turkiseläimet ja porot sekä hyönteiset. Kaikissa rehuissa tulee olla etiketti tai, jos rehu toimitetaan irtotavarana tai

sulkemattomissa pakkauksissa, rehun mukana on oltava asiakirja, jossa on pakolliset merkintätiedot.

Rehualojen edustajat laativat unionitasolla vapaaehtoisesti noudatettavia hyvän merkitsemiskäytännön ohjeita merkintöjen esitystavasta, rehuista esitettävistä vapaaehtoisista merkinnöistä ja väittämistä. Elintarviketuotantoeläinten rehuseosten merkintäopas on saatavilla www.fefac.eu. Lemmikkieläinten rehuille on F.E.D.I.A.Fin [laatima merkintäohjeistus](#), jota on tarkoitus käyttää yhdessä EU- ja kansallisen lainsäädännön kanssa.

Ruokavirasto on rehujen valvonnassa toimivaltainen viranomainen. Ruokavirasto ei ennen rehun markkinoille saattamista tarkasta merkintöjä ja etikettejä, mutta voi pyytää ne toimijalta nähtäväksi. Ruokavirasto valvoo merkintöjä rehujen markkinavalvonnan, tuonnin ja kotimaisen valmistuksen valvonnan sekä rehulaitosten tarkastusten yhteydessä ja antaa puutteista huomautuksia. Toistuvat huomautukset tai vakavat puutteet merkinnöissä voivat johtaa rehun vetämiseen pois markkinoilta ja käyttökieltoon.

Viranomaisen toiminnan tulee perustua laissa olevaan toimivaltaan ja viranomaistoiminnassa tulee tarkoin noudattaa lakia. Viranomaisohjeet eivät ole oikeudelliselta luonteeltaan muita viranomaisia tai toimijoita sitovia. Viime kädessä lainsäädännön soveltamista koskevat kysymykset ratkaisee tuomioistuin.

Tässä ohjeessa on sekä suoria lainauksia lainsäädännöstä että tulkintoja lainsäädännön soveltamisesta. Lainsäädäntö on esitetty omassa kappaleessa. Ohjeessa esitetyt tulkinnat ovat Ruokaviraston näkemyksiä siitä, miten lainsäädäntöä tulisi soveltaa.

2 LAINSÄÄDÄNTÖ

[Ruokaviraston verkkosivuilla.](#)
[Euroopan unionin EUR-Lex-tietokannassa.](#)

2.1 Kansalliset säädökset

Rehujen merkinnöistä säädetään rehulaissa sekä maa- ja metsätalousministeriön asetuksissa (MMM), muutoksineen.

- Rehulaki 1263/2020
- MMMa rehualan toiminnanharjoittamisesta 1266/2020

2.2 EU-säädökset

EU-asetukset (muutoksineen) ovat voimassa sellaisenaan kaikissa EU:n jäsenvaltioissa:

Asetus rehun markkinoille saattamisesta ja käytöstä (EY) N:o 767/2009

- rehuaineluettelo (EU) 68/2013 (viimeisin muutos (EU) 2022/1104)
- liitteiden muutosasetus (EU) N:o 2017/2279.

Komission asetus (EU) 2020/354 erityisravinnoksi tarkoitettujen rehujen käyttötarkoitukseluettelosta ja direktiivin 2008/38/EY kumoamisesta.

Rehuhygieniasetus (EY) N:o 183/2005.

Rehun lisäaineasetus (EY) N:o 1831/2003 sekä täytäntöönpanoasetukset

- (EU) 2015/327 valmisteista koostuvien lisäaineiden markkinoille saattamista koskevat vaatimukset ja käyttöedellytykset.

Ns. lääkerehuasetus (EU) 2019/4.

Ns. TSE-asetus (EY) N:o 999/2001 muutoksineen.

Sivutuoteasetus (EY) N:o 1069/2009 sekä sen toimeenpanoasetus 142/2011.

GMO-asetukset (EY) N:o 1829/2003 ja 1830/2003.

Haitallisten aineiden direktiivi 2002/32/EY sekä sen nojalla annetut komission asetukset ja suositukset.

Luonnonmukaisesta tuotannosta ja luonnonmukaisesti tuotettujen tuotteiden merkinnöistä (EU) 2018/848

- Asetus tiettyjen luonnonmukaisessa tuotannossa käytettävien tuotteiden ja aineiden sallimisesta (EU) 2021/1165

2.3 Määritelmiä

Merkinnät - rehuun liittyvät ja siihen viittaavat tai sen mukana olevat maininnat

- mukaan lukien mainontatarkoituksessa olevat maininnat, tiedot, tavaramerkit, tuotenimet, kuvat tai tunnukset

- rehun pakkauksessa, säiliössä, tiedotteessa, etiketissä, asiakirjassa, vyötteessä tai kauluksessa taikka internetissä

Etiketti - mikä tahansa rehun pakkaukseen tai säiliöön kirjoitettu, painettu, kaavaimella tehty, leimattu, kohokuvioitu, kuvioitu tai liitetty lappu, merkki, kuva tai muu kuvaus.

Rehu - mikä tahansa suun kautta tapahtuvaan eläinten ruokintaan tarkoitettu aine tai tuote, mukaan lukien lisäaineet, jalostusasteesta riippumatta (jalostettu, osittain jalostettu, jalostamaton). Vesi ei ole rehua.

Rehuaine - kasvi- tai eläinperäiset tuotteet, joiden pääasiallinen tarkoitus on täyttää eläimen ravitsemukselliset tarpeet

- sellaisenaan, tuoreena tai säilöttynä
- voivat olla teollisuuden soveltuvia oheistuotteita sekä orgaanisia ja epäorgaanisia aineita
- voivat sisältää lisäaineita
- tarkoitettu eläinten ruokintaan joko sellaisenaan tai prosessoinnin jälkeen taikka rehuseosten valmistukseen tai esiseosten kantaja-aineeksi.

Rehuseos - vähintään kahdesta rehuaineesta koostuva seos, joka on tarkoitettu eläinten ruokintaan täysrehuna tai täydennysrehuna

- riippumatta siitä, sisältääkö se lisäaineita

Täysrehu - rehuseos, joka koostumuksensa perusteella riittää sellaisenaan täyttämään eläimen päivittäisen ravintoaineiden tarpeen

Täydennysrehu - rehuseos, jossa on korkeita pitoisuuksia tiettyjä ravintoaineita, mutta joka koostumuksensa perusteella on riittävä päiväannokseksi vain, jos sitä käytetään yhdessä muiden rehujen kanssa.

Kivennäisrehu - täydennysrehu, jonka tuhkapitoisuus on vähintään 40 %.

Juottorehu - rehuseos, joka annetaan joko kuivassa muodossa tai sekoitettuna tiettyyn määrään nestettä ja on tarkoitettu

- nuorten eläinten ruokintaan täydentämään tai korvaamaan ternimaitovaiheen jälkeistä maitoa tai
- teuraaksi tarkoitettujen nuorten eläinten, kuten vasikoiden, karitsojen tai kilien ruokintaan

Erityisravinnoksi tarkoitettu rehu - rehu, joka voi tyydyttää jonkin erityisen ravitsemuksellisen tarkoituksen tietyn koostumuksensa tai valmistusmenetelmänsä vuoksi ja eroaa siten selvästi tavanomaisesta rehusta. Erityisruokavalioksi voi nimetä vain, ja myös pitää nimetä, EU:n käyttötarkoitukseluettelon mukaiset rehut.

Rehun lisäaine - aine, mikro-organismi tai valmiste

- muu kuin rehuaine ja esiseos, kuten esim. vitamiini/hivenaine/säilöntäaine
- lisätään tarkoituksellisesti rehuihin tai veteen
- yksi tai useampi rehun lisäaineelta vaadittu vaikutus
- tulee olla hyväksytty EU:ssa

Esiseos - rehun lisäaineiden seos taikka yhden tai useamman rehun lisäaineen sekä kantaja-aineena käytettävän rehuaineen tai veden seos

- ei ole sellaisenaan tarkoitettu eläinten ruokintaan

Kantaja-aine - aine, jota käytetään rehun lisäaineen liuottamiseen, laimentamiseen, sekoittamiseen tai muuhun fysikaaliseen muuttamiseen

- tarkoitus on käsittelyn, annostelun tai käytön helpottaminen
- ei muuta teknologista vaikutusta eikä sillä itsessään ole teknologista vaikutusta

Vähimmäissäilyvyys - ajanjakso, jonka ajan merkinnöistä vastaava henkilö takaa rehun oikeissa varastointiolosuhteissa säilyttävän ilmoitetut ominaisuutensa

- koko rehun osalta voidaan ilmoittaa vain yksi vähimmäissäilyvyysaika, joka määräytyy rehun kunkin ainesosan vähimmäissäilyvyysajan perusteella

Erä - tunnistettavissa oleva rehumäärä, jolla on määritetty olevan yhteisiä ominaisuuksia kuten alkuperä, lajike, pakkaustapa, pakkaaja, lähettäjä tai merkinnät

- yksittäisessä tuotantolaitoksessa samoja tuotanto-olosuhteita käyttäen tuotettu tuotannon määrä tai määrät, jos ne on tuotettu yhtäjaksoisesti ja yhteisvarastoitu
- erän määrittelee toimija

Elintarviketuotantoeläin - eläin, jota ruokitaan, kasvatetaan tai pidetään ihmisravinnoksi tarkoitettujen elintarvikkeen tuotantoa varten

- mukaan luettuina eläimet, joita ei käytetä ravinnoksi, mutta jotka kuuluvat sellaiseen eläinlajiin, jota yleensä käytetään yhteisössä ihmisravinnoksi, esim. lemmikkirossu ja -lammas, kotitarvekana, hevonen

Muu kuin elintarviketuotantoeläin - eläin, jota ruokitaan, kasvatetaan tai pidetään mutta ei käytetä ihmisravinnoksi, kuten turkiseläimet, lemmikkieläimet sekä laboratorioissa, eläintarhoissa tai sirkuksissa pidettävät eläimet.

Lemmikkieläin tai lemmikki - sellaiseen eläinlajiin kuuluva muu kuin elintarviketuotantoeläin, jota ruokitaan, kasvatetaan tai pidetään mutta ei tavallisesti käytetä ihmisravinnoksi yhteisössä.

Saastunut aine - rehu, jossa haitallisten aineiden pitoisuus ylittää direktiivin 2002/32/EY (ml. direktiivin muutokset, asetukset (EU) N:o 574/2011 ja (EU) N:o 744/2012) mukaisesti sallitut määrät.

Lääkerehu – rehu, joka on sellaisenaan valmista syötettäväksi suoraan eläimille ja joka on tasalaatuinen seos yhtä tai useampaa eläinlääkettä tai välituotetta ja rehuainetta tai rehuseosta.

Ravintolisiä, lisäravinteita, terveysvaikutteisia rehuja tai uusrehuja ei rehulainsäädännössä mainita eikä rehuja voi näillä nimikkeillä saattaa markkinoille.

Muut rehuihin liittyvät määritelmät löytyvät Ruokaviraston nettisivuilta [linkki](#).

3 YLEISTÄ REHUJEN MERKINNÖISTÄ

3.1 Periaatteet

Pakkauksen merkinnöissä, esitteessä, mainoksessa tai muuten markkinoinnin yhteydessä rehusta on annettava totuudenmukaiset ja riittävät tiedot. Rehun merkinnät ja esillepano eivät saa johtaa käyttäjää harhaan. Käyttötarkoituksesta, tyyppistä, määrästä, koostumuksesta, ominaisuuksista sekä merkinnöistä vastuussa olevasta toimijasta on annettava tiedot siten kuin EU:n rehulainsäädännössä edellytetään. Rehuista voidaan antaa myös muita tietoja, jos ne ovat yksiselitteisiä sekä mitattavissa ja perusteltavissa, toimivaltaisen viranomaisen todennettavissa ja rehun käyttäjän ymmärrettävissä.

Merkintätiedot on kokonaisuudessaan esitettävä näkyvästi, selvästi ja pysyvästi helposti havaittavassa paikassa. Merkinnät on painettava tai kiinnitettävä rehun pakkaukseen tai säiliöön tai merkintätiedot on oltava pakkaamattomana toimitettavan irtorehun mukana annettavassa saateasiakirjassa. Tietojen tulee olla helposti saatavilla myös valvontaa varten.

Suomessa markkinoilla olevien loppukäyttäjille suoraan tai välillisesti tarkoitettujen rehujen merkinnät pakkauksessa, säiliössä tai mukaan liitettyssä asiakirjassa on oltava suomen ja ruotsin kielellä, paitsi

- rehussa, jota myydään vain yksikielisessä kunnassa, voidaan käyttää tämän kunnan kielellä olevia yksikielisiä merkintöjä
- kaksikielisessä kunnassa myyntipaikalla pakattuun rehuun ja irtorehuun, jota toimitetaan suoraan loppukäyttäjälle, voidaan merkinnät tehdä loppukäyttäjän omalla kielellä joko suomeksi tai ruotsiksi
- rehuun, jota rehualan alkutuotannon toimija toimittaa toiselle rehun alkutuottajalle, voidaan merkinnät tehdä loppukäyttäjän omalla kielellä

Merkinnöissä ilmoitettavat pitoisuudet ovat pitoisuuksia rehun painosta, jollei toisin mainita. Päiväykset merkitään numeroin seuraavasti: päivä-kuukausi-vuosi PP/KK/VV, esimerkiksi 31.12.2022.

Rehun merkinnöistä vastaavan henkilön tulee antaa viranomaiselle pyydettyä kaikkia markkinoille saattamansa rehun koostumusta koskevat tiedot, kuten rehuseoksissa käytettyjen rehuaineiden tarkat painoprosentit. Väitetyjä ominaisuuksia koskevat tiedot, joiden perusteella voidaan tarkastaa merkintöjen sisältämien tietojen oikeellisuus, on myös oltava viranomaisen saatavilla. Elintarviketuotantoeläimen rehuseoksen ostajalle on hänen pyynnöstään annettava koostumusta koskevat tiedot +/- 15 prosentin tarkkuudella, jos rehuaineiden prosenttisuuksia ei ilmoiteta etiketissä.

3.2 Väittämät

Rehuaineiden ja rehuseosten merkinnöissä ja esillepanossa voidaan kiinnittää erityistä huomiota johonkin rehussa olevaan tai siitä puuttuvaan aineeseen (esim. rehuseoksessa olevaan rehuaineeseen tai rehun lisäaineeseen), erityiseen ravitsemukselliseen ominaisuuteen (esim. sisältää paljon energiaa), menetelmään (esim. käsittely tai valmistustekniikka) tai näihin liittyvään vaikutukseen (esim. ehkäisee valkuaisen hajoamista pötsissä). Väittämän tulee olla puolueeton, todennettavissa ja käyttäjän ymmärrettävissä. Väittämän tueksi on oltava saatavilla tieteellinen vahvistus siinä vaiheessa, kun rehu saatetaan markkinoille, ja se toimitetaan Ruokavirastolle pyydettyä. Tieteellinen vahvistus tulee olla saatu kyseisen rehuaineen tai rehuseoksen käyttämisestä kohde-eläinlajin ruokintakokeissa. Rehun lisäaineisiin liittyvät väittämät on arvioitu lisäainehyväksynnän yhteydessä.

Ravinnonsaannin optimointia ja fysiologisen tilan tukemista tai turvaamista koskevat väittämät ovat rehun merkinnöissä sallittuja. Fysiologinen tila on esim. tiineys, kasvu, maidontuotanto, ikääntyminen, työ- tai urheilurasitus.

Lääkinnällisten ja terveyteen liittyvien väittämien käyttö on kielletty. Rehusta ei saa väittää sen parantavan, hoitavan, ehkäisevän tai torjuvan sairauksia, sairauden oireita tai terveysongelmia tai lievittävän kipua. Myös viittaukset elimien, verisuoniston, hermoston, immuunijärjestelmän ja aineenvaihdunnan toimintaan sekä hedelmällisyyteen ja sairauksiin ovat kiellettyjä. Ravitsemuksellista epätasapainoa kuvaavat väittämät ovat sallittuja, kunhan rehua ei esitetä käytettävän patologisen tilan hoitoon. Lääkerehujen ja välituotteiden mainonta ei ole sallittua.

Erityisravinnoksi tarkoitetuista rehuista saa esittää niitä koskevan käyttötarkoitukseluettelon mukaisen erityisen ravitsemuksellisen tarkoituksen. Luetteloon voidaan lisätä uusia käyttötarkoituksia sen jälkeen, kun komissiolle osoitetusta hakemuksesta on tehty tieteellinen arviointi.

Rehun voi väittää sisältävän lihaa vain, jos kyse on luurankolihaksesta. Muiden eläimistä saatavien sivutuotteiden tai niistä johdettujen tuotteiden osalta voi sanoa, että rehu sisältää lihaperäisiä tuotteita, liha- ja eläinperäisiä tuotteita tai esim. nautaa xx %.

Tämän oppaan kohtaan 10 on koottu esimerkkejä kielletyistä väittämistä ja väittämistä, joiden käyttö edellyttää tieteellistä näyttöä. Lisäksi on esimerkkejä väittämistä, joita voidaan pitää yleisesti tunnettuna ns. oppikirjatietona. Myös yhteisön hyvän käytännön ohjeissa annetaan esimerkkejä väittämien käytöstä.

4 REHUAINNEET JA REHUSEOKSET

4.1. Pakolliset merkinnät

Rehuaineita ja rehuseoksia saa saattaa markkinoille vain, kun niissä on lainsäädännön edellyttämät pakolliset merkinnät. Ne on koottu taulukoihin 1 ja 2.

Taulukko 1. Rehuaineen pakolliset merkinnät	
Rehutyyppi	”Rehuaine”
Rehuaineen nimi	Rehuaineluetteloon kuuluvan rehuaineen nimeä käytettäessä noudatetaan kaikkia yhteisön rehuaineluettelon asiaa koskevia säännöksiä.
Rehuaineen pakolliset ravintoaineilmoitukset ^{2) 3) 7)}	Tiedot ravintoainekoostumuksesta rehuaineluokan (liite 1) tai rehuaineluettelon mukaisesti. Esimerkiksi jyvistä ja siemenistä ei tarvitse ilmoittaa ravintoaineita, mutta rapsi/rypsipuristeesta on ilmoitettava sen raakavalkuais-, raakarasva- ja raakakuitupitoisuus. Rehuaineen suolahappoon liukenemattoman tuhkan pitoisuus on ilmoitettava silloin, kun se on yli 2,2 % kuiva-aineesta
Kosteuspitoisuus ^{2) 3) 5)}	Kosteuspitoisuus ilmoitetaan, jos rehuaineluettelossa tai oppaan liitteen 1 rehuaineluokassa se on merkitty ilmoitettavaksi. Jos em. ei muuta johdu, kosteus on ilmoitettava silloin, kun se on yli 14 % rehuaineen painosta.
Lisäaineet	Jos rehuaineisiin on lisätty rehun lisäainetta: - Eläinlajit tai -ryhmät, joille rehuaine on tarkoitettu sekä käyttöä koskevat ohjeet, jos kyseistä lisäainetta ei ole hyväksytty kaikkien eläinlajien osalta tai lisäaineelle on vahvistettu enimmäispitoisuus mille tahansa kohdelajille. - Luettelo rehun lisäaineista ”lisäaineet” -otsikon alla vastaavalla tavalla kuin rehuseosten osalta (taulukko 4.2).
Eränumero ^{1) 2) 3)}	Voi olla myös valmistuspäivä tai parasta ennen päiväys.
Nettomäärä ^{1) 2) 3)}	Painoyksikköinä kiinteiden tuotteiden osalta. Paino- tai tilavuusyksikköinä nestemäisten tuotteiden osalta.
Merkinnöistä vastaava rehualan toimija ⁵⁾	Toimijan nimi tai toiminimi ja osoite. (Merkinnöistä vastaa rehun ensimmäistä kertaa unionin markkinoille saattava rehualan toimija tai se, jonka nimellä tai toiminimellä rehua markkinoidaan.)
Hyväksyntänumero ^{1) 2) 3) 5)} jos toiminta sellaista edellyttää	Ensisijaisesti rehuhygieniasetuksen mukaisesti myönnetty hyväksyntänumero (kokkidiostaattien, histomonostaattien tai ryhmän 4d lisäaineiden käyttö) tai sivutuoteasetuksen mukainen laitoksen hyväksyntänumero.

Taulukko 2. Rehuseoksen pakolliset merkinnät	
Rehutyyppi	"Täysrehu", tarvittaessa "juottorehu" "Täydennysrehu", tarvittaessa "kivennäisrehu" tai "juottorehu" "Rehuseos -nimitystä" voidaan käyttää muiden lemmikkieläinten kuin kissojen tai koirien täys- ja täydennysrehuista.
Eläinlajit tai –ryhmät ⁴⁾	Ne eläinlajit tai –ryhmät, joille rehuseos on tarkoitettu
Koostumus ^{1) 5)}	Luettelo rehuaineista, joista rehu koostuu, otsikkona "koostumus". Rehuaineiden nimet mainitaan painon mukaan alenevassa järjestyksessä rehuaineen tuorepainon perusteella. Luettelossa voidaan ilmoittaa myös painoprosentit. Rehuaineen nimi ja painoprosentti on ilmoitettava, jos rehuaineen esiintymistä korostetaan merkinnöissä sanoin, kuvin tai graafisin merkein. Lemmikkieläinten rehuseoksissa voidaan rehuaineen erityisnimen sijasta käyttää sen ryhmän nimeä, johon rehuaine kuuluu (liite 2).
Ravintoaineiden pakolliset merkinnät ^{5) 7)}	<ul style="list-style-type: none"> - Ravintoaineet on ilmoitettava merkinnöissä otsakkeen "Ravintoaineet" alla. - Ravintoaineet ja niiden pitoisuudet merkitään tämän oppaan liitteen 3 mukaisesti (% tai per kg). - Kokonaisista jyvistä, siemenistä tai hedelmistä tehtyjen seosten osalta ei vaadita pakollisia ravintoainemerkintöjä.
Kosteuspitoisuus^{2) 3) 5)}	Ilmoitetaan seuraavasti: <ul style="list-style-type: none"> - kivennäisrehut, jotka eivät sisällä orgaanisia aineita: jos kosteus on yli 5 % - kivennäisrehut, jotka sisältävät orgaanisia aineita: jos kosteus on yli 10 % - juottorehut ja muut rehuseokset, joissa maitopohjaisten tuotteiden pitoisuus on yli 40 %: jos kosteus on yli 7 % - muut rehut, jos kosteus on yli 14 %.
Rehun lisäaineet ⁵⁾	Otsikon "Lisäaineet" alla tulee ilmoittaa: <ul style="list-style-type: none"> - lisäaineet, joiden osalta on vahvistettu enimmäispitoisuus vähintään yhdelle elintarviketuotantoeläimelle / vähintään yhdelle muulle kuin elintarviketuotantoeläimelle - lisäaineet, jotka kuuluvat luokkiin "eläintuotantoon vaikuttavat lisäaineet" ja "<u>kokkidiostaatit ja histomonostaatit</u>";

Taulukko 2. Rehuseoksen pakolliset merkinnät

- lisäaineet, joiden osalta kyseisen rehun lisäaineen käytön sallivassa säädöksessä suositeltu enimmäispitoisuus ylittyy.

Edellä mainituista rehun lisäaineista on ilmoitettava:

- Elintarviketuotantoeläinten (myös hevonen) rehuaineiden ja rehuseosten etiketeissä lisäaineen hyväksymisasetuksessa (rehun lisäainerekisterissä) esitetty erityisnimi, tunnistenumero³⁾, lisätty määrä sekä lisäaineen funktionaalisen ryhmän nimi⁶⁾ tai lisäaineluokka.
- Muiden kuin elintarviketuotantoläinten (lemmikit ja turkiseläimet) rehuaineiden ja rehuseosten etiketissä lisäaineen hyväksymisasetuksessa (rehun lisäainerekisterissä) esitetty erityisnimi ja/tai tunnistenumero, lisätty määrä sekä lisäaineen funktionaalisen ryhmän nimi⁶⁾ tai lisäaineluokka.

Lisätty määrä on ilmaistava rehun lisäaineen määränä, paitsi jos kyseisen rehun lisäaineen käytön sallivassa säädöksessä ilmoitetaan jokin aine sarakkeessa ”vähimmäis-/enimmäispitoisuus”. Jälkimmäisessä tapauksessa lisättävä määrä on ilmaistava kyseisen aineen määränä, esim. rehun lisäaine sinkkioksidi ja aine, jolle on vähimmäis-/enimmäispitoisuus, sinkki.

Ryhmään 3a (vitamiinit, provitamiinit ja kemiallisesti tarkkaan määritellyt aineet, joilla on samankaltainen vaikutus) kuuluvien rehun lisäaineiden, jotka on ilmoitettava yllä olevan mukaisesti, kokonaismäärä voidaan ilmoittaa otsakkeen ”Ravintoaineet” alla otsakkeen ”Lisäaineet” sijaan.

Kun muiden lisäaineiden esiintymistä korostetaan merkinnöissä sanoin, kuvin tai graafisin merkein, on ne ilmoitettava edellä mainitun mukaisesti.

Funktionaalisen ryhmän nimi voidaan korvata ryhmissä 1h, 1m, 1n, 2b, 3a, 3b, 3c, 3d ja 4c lyhenteillä 1h Radionuklideja säätelevät aineet, 1m Mykotoksiineja vähentävät aineet, 1n Hygieniä parantavat aineet, 2b Aromiaineet, 3a Vitamiinit, 3b Hivenaineet, 3c Aminohapot, 3d Urea, 4c Ympäristöä parantavat aineet.

Jos jokin lisäaine kuuluu useampaan funktionaaliseen ryhmään, ilmoitetaan se ryhmä, joka vastaa lisäaineen ensisijaista tehtävää kyseisessä rehussa.

Taulukko 2. Rehuseoksen pakolliset merkinnät	
	Lisäaineista, jotka kuuluvat funktionaalisiin ryhmiin "säilöntäaineet", "hapettumisenestoaineet", "väriaineet" tai "aromiaineet", voidaan lemmikkieläinten rehuissa merkitä vain funktionaalinen ryhmä.
Käyttöohjeet ^{4) 5)}	Ohje rehun oikealle käytölle sekä käyttötarkoitus Käyttöohjeissa on ilmoitettava suurin sallittu käyttömäärä niille täydennysrehuille, jotka sisältävät lisäaineita yli täysrehulle vahvistettujen enimmäispitoisuuksien: - paino- tai tilavuusyksikköinä täydennysrehua eläintä kohti päivässä, - prosenttiosuutena päiväannoksesta tai g/kg:ssa täysrehua tai prosenttiosuutena täysrehussa.
Vähimmäissäilyvyys ¹⁾	Ilmoitetaan - "käytettävä ennen ..." ja päiväysmerkintä (PP/KK/VV) helposti pilaantuvasta rehusta - "parasta ennen ..." ja päiväysmerkintä (kk/vv) muista rehuista. Jos valmistuspäivämäärä merkitään, vähimmäissäilyvyysaika päiväyksenä voidaan ilmoittaa myös ajanjaksona (päivinä tai kuukausina) valmistuspäivästä".
Eränumero ^{1) 2) 3)}	Voi olla myös valmistuspäivä tai parasta ennen päiväys.
Nettomäärä ^{1) 2) 3)}	Painoyksikköinä kiinteiden tuotteiden osalta. Paino- tai tilavuusyksikköinä nestemäisten tuotteiden osalta.
Merkinnöistä vastaava rehualan toimija ⁵⁾	Toimijan nimi tai toiminimi ja osoite. (Merkinnöistä vastaa rehun ensimmäistä kertaa unionin markkinoille saattava rehualan toimija tai se, jonka nimellä tai toiminimellä rehua markkinoidaan.)
Hyväksyntänumero ^{1) 2) 3) 5)} jos toiminta sellaista edellyttää	Ensisijaisesti rehuhygieniasetuksen mukaisesti myönnetty hyväksyntänumero (kokkidiostaattien, histomonostaattien tai ryhmän 4d lisäaineiden käyttö, lääkerahun valmistus) tai sivutuoteasetuksen mukainen laitoksen hyväksyntänumero.
Jos valmistaja ei ole merkinnöistä vastaava henkilö ^{1) 5)}	- Valmistajan nimi tai toiminimi ja osoite tai - Valmistajan hyväksyntänumero tai jos em. hyväksyntänumeroa ei ole, valmistajan tunnistenumero. Tunnistenumeroilla tarkoitetaan tässä rehuhygieniasetuksen mukaista <u>rekisteröintiä koskevaa tunnistetta tai EU:n antamaa 3. maalaitoksen hyväksyntätunnistetta</u>

Taulukko 2. Rehuseoksen pakolliset merkinnät

	tai jos em. numeroita ei ole, Ruokaviraston myöntämä määrämuotoinen tunnistenumero.
--	---

- 1) Voidaan merkitä etikettialueen ulkopuolelle, mikäli on selvästi ilmoitettu, missä nämä tiedot ovat näkyvillä.
- 2) Tietoja ei vaadita, jos ennen kutakin ostotapahtumaa ostaja on kirjallisesti ilmoittanut, ettei hän vaadi näitä tietoja.
- 3) Tietojen ilmoittaminen ei ole pakollista, jos rehualan alkutuotannon toimija on valmistanut ja toimittanut rehun käytettäväksi alkutuotannossa tämän omalla tilalla eikä se sisällä muita rehun lisäaineita kuin säilöntäaineita ja säilörehun lisäaineita.
- 4) Jos rehuseos koostuu enintään kolmesta rehuaineesta ja ne on selvästi mainittu rehun kuvauksessa, tietoja ei tarvita.
- 5) Kun lemmikkieläinten ruokaa myydään useita annoksia sisältävässä pakkauksessa, voidaan nämä tiedot merkitä jokaisen yksittäisen annospakkauksen sijasta pelkästään päällyspakkaukseen. Pakkauksen kokonaispaino ei saa ylittää 10 kg.
- 6) Voidaan käyttää lisäaineryhmien lyhenteitä ((EY) N:o 767/2009, liite VI, kohta 3.).
- 7) Jos aminohapot, vitamiinit tai hivenaineet ilmoitetaan, on ilmoitettava niiden kokonaismäärä. Katso Liite 3. Vapaaehtoisista merkinnöistä (kappale 4.3) ”Lisäaineet -otsikon alle voidaan merkitä myös muut rehuun lisätyt lisäaineet...” ja ”Ravintoaineissa voidaan ilmoittaa kokonaismäärät...”.
- 8) Rehun lisäaineen tunnistenumeron kaksi ensimmäistä merkkiä kertoo lisäaineluokan ja funktionaalisen ryhmän (esim. C-vitamiini 3a300). Joillakin lisäaineilla on vielä vanhanmallisia E-numeroita, jotka korvataan uusilla hyväksyntöjen uusimisen yhteydessä. Rehun lisäaineen tunnistenumero on hyväksyntää koskevassa komission asetuksen liitteessä ja tunnistenumerot löytyvät myös rehun lisäainerekisteristä.

4.2 Lisävaatimukset

4.2.1. Erityisravinnoksi tarkoitettu rehu

Erityisravinnoksi tarkoitettun rehun merkintöissä on rehuaineiden tai rehuseosten pakollisten merkintöjen lisäksi oltava maininta ”erikoisruokavalio”. Käyttötarkoituksen tiedoissa on ilmoitettava asetuksen (EU) 2020/354 mukaisesti käyttötarkoitukseluettelon mukaiset tiedot (esim. sarakkeessa 4 ilmoitetut ”merkinnöissä ilmoitettavat tiedot”).

Kun erityisravinnoksi tarkoitettu rehu saatetaan markkinoille boluksena, joka on rehuaine tai täydennysrehu ja tarkoitettu annettavaksi yksittäisesti suun kautta pakkoruokinnalla, rehun pakkausmerkinnöissä on tarvittaessa ilmoitettava boluksen liukenemisen enimmäisaika ja päivittäinen liukenemismäärä kunkin sellaisen lisäaineen osalta, jolle on vahvistettu enimmäispitoisuus täysrehussa. Rehualan yrityksen, joka saattaa boluksen markkinoille, on toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä osoitettava, että päivittäinen lisäaineen liukenevuus ruuansulatuskanavassa ei tapauksen mukaan ylitä lisäaineen enimmäispitoisuutta, joka on vahvistettu kohti kiloa täysrehua, koko ruokintakauden aikana (hidas liukeneminen).

4.2.2 Lemmikkieläinten ruoka

Lemmikkieläinten rehun nimityksiksi sallitaan suomen kielellä ”lemmikkieläinten ruoka”. Lemmikkieläinten rehuissa voidaan korvata raakavalkuainen ilmaisulla ”valkuainen”, raakarasva ilmaisulla ”rasvapitoisuus” ja ”tuhka” ilmaisulla ”hehkusjäännös” tai ”epäorgaaninen aines”

Lemmikkieläinten ruoan etiketissä on ilmoitettava maksuton puhelinnumero tai muu yhteydenottokeino esim. internet-osoite, josta ostaja saa seuraavat pakollisiin merkintöihin kuulumattomat tiedot:

- lemmikkieläinten ruokaan lisätyt rehun lisäaineet ja
- yksittäiset rehuaineet, joista on käytetty rehuaineryhmän nimeä.

4.2.3 Säännösten vastainen rehu

Saastuneen aineen merkintöihin on sisällyttävä maininta ”rehu sisältää ... (haitallisen aineen nimi/haitallisten aineiden nimet) yli sallitun enimmäismäärän – voidaan käyttää rehuna ainoastaan hyväksytyssä puhdistuskäsittelylaitoksessa suoritettuna puhdistuksen jälkeen”. Kyseisten puhdistuslaitosten on oltava asetuksen (EY) N:o 183/2005 10 artiklan 2 tai 3 kohdan mukaisesti hyväksytyjä.

Silloin kun saastumista on tarkoitus vähentää tai kun haitallinen aine on tarkoitus poistaa puhdistamalla, on merkintöihin tehtävä seuraava lisäys: ”rehu sisältää ... (haitallisen aineen nimi/haitallisten aineiden) yli sallitun enimmäismäärän – voidaan käyttää rehuna ainoastaan asianmukaisesti puhdistettuna”.

4.2.4 Lääkerehu

Lääkerehun pakkaukseen tai säiliöön taikka rehuerän mukana seuraavaan asiakirjaan on rehuseosten pakollisten merkintöjen lisäksi merkittävä

- sana ”lääkerehu”,
- vaikuttavat aineet, joista mainitaan nimi ja lisätty määrä (mg/kg),
- eläinlääkkeet, joista mainitaan myyntiluvan numero ja myyntiluvan haltija, ja näitä ennen merkitään otsake ”lääke”,
- lääkerahun valmistukseen käytetylle lääkkeelle asetettu varoaika tai ”ei varoaikaa”,
- lemmikkien lääkerehussa varoitus siitä, että lääkerehu on tarkoitettu ainoastaan eläinten hoitoon, sekä varoitus siitä, että sitä ei saa pitää lasten ulottuvilla eikä lasten näkyvillä,
- vähimmäissäilyvyys, jossa on otettava huomioon eläinlääkkeiden viimeinen käyttöpäivämäärä ja joka merkitään sanoilla ”Käytettävä ennen:”, joiden perään lisätään päivämäärä, sekä tarvittaessa erityiset varastointia koskevat varotoimenpiteet,
- tieto siitä, että lääkerahun epäasianmukainen hävittäminen aiheuttaa vakavan riskin ympäristölle ja saattaa edistää mikrobilääkeresistenssin kehittymistä.

4.2.5 Entiset elintarvikkeet, joiden laatu ei täytä rehulle asetettuja vaatimuksia

Entiset elintarvikkeet, jotka on käsiteltävä ennen kuin niitä voidaan käyttää rehuna, on merkittävä seuraavasti: ”entisiä elintarvikkeita, joita saa käyttää rehuaineena ainoastaan ...käsittelyn jälkeen (asetuksen (EU) N:o 68/2013 liitteessä olevan B osan mukaisen riittävän valmistusmenetelmän nimitys)”.

4.3 Vapaaehtoiset merkinnät ja muuta huomioitavaa

Vapaaehtoiset merkinnät

Rehuaineiden ja rehuseosten merkinnöissä voi pakollisten merkintöjen lisäksi olla vapaaehtoisia merkintöjä edellyttäen, että yleisiä lainsäädännön vaatimuksia noudatetaan niin väittämissä, kuvissa, logoissa kuin kaupallisissa nimissäkin. Tietojen on oltava objektiivisia, mitattavissa tai perusteltavissa eivätkä ne saa johtaa kuluttajaa harhaan. Vapaaehtoisten merkintöjen ehtoja annetaan yhteisön hyvän merkintäkäytännön oppaissa.

’Lisäaineet’ otsikon alle voidaan merkitä myös muut rehuun lisätyt lisäaineet pakollisesti ilmoitettavien ohella. Nimen lisäksi voidaan kaikki tai jokin seuraavista tiedoista ilmoittaa: tunnistenumero, lisäaineluokka tai funktionaalinen ryhmä sekä lisätty määrä. Sensoristen ja ravitsemuksellisten lisäaineiden osalta on kuitenkin ilmoitettava lisätty määrä, jos lisäaine halutaan merkitä.

Ravintoaineissa voidaan ilmoittaa ravitsemuksellisten lisäaineiden kokonaismäärä, joka tulee olla määritettävissä rehusta, viimeiseen säilyvyystakuun päivään saakka toleranssit huomioiden. Kaikki muutkin ravintoaineet voidaan ilmoittaa kullekin eläinlajille pakollisten tietojen lisäksi. Energia- ja/tai valkuaisarvo voidaan ilmoittaa, jolloin on ilmoitettava EU-menettelmän mukainen arvo, jos sellainen on käytettävissä. Muussa tapauksessa ilmoitetaan sen jäsenvaltion, jossa rehu saatetaan markkinoille, virallisen kansallisen menetelmän mukaan laskettu arvo, jos sellainen on käytettävissä. Suomessa käytetään Luonnonvarakeskuksen (LUKE) rehutaulukkoa tai rehuaineen määritetyn ravintoainekoostumuksen perusteella laskettuja arvoja.

Helposti pilaantuvaan rehuun on hyvä merkitä säilytysohje viimeisen käyttöpäivämäärän lisäksi.

Lemmikkieläinten ruokiin, jotka ovat rehuaineita, on hyvä merkitä käyttöohjeita etenkin sellaisissa tapauksissa, joissa rehuaineen vääränlainen tai liiallinen käyttö voi aiheuttaa eläimelle haittaa. Rehuseoksissa käyttöohje on pakollinen merkintä.

Esimerkkejä rehujen vapaaehtoisesti esitettävistä väittämistä on kohdassa 10.

Muuta huomioitavaa

Rehuaineet ja täydennysrehut saavat sisältää niihin sekoitettuja kokkidiostaatteja ja histomonostaatteja viisinkertaisen määrän ja muita lisäaineita enintään 100-kertaisen määrän verrattuna lisäaineen vahvistettuun enimmäispitoisuuteen täysrehussa. 100-kertainen enimmäismäärä lisäaineita voidaan ylittää vain, jos kyseessä olevien rehujen koostumus tyydyttää erityisen ravitsemuksellisen tarkoituksen kulloistakin käyttötarkoitusta varten. Tällaisen rehun käyttöä koskevat ehdot on eriteltävä tarkemmin käyttötarkoituseritelössä (oppaan liite 4).

Täydennysrehuksi, erityisruokavalioita lukuun ottamatta, ei voi merkitä yli 100-kertaisen enimmäismäärän lisäaineita sisältäviä rehuja, vaan ne ovat rehuseosten valmistamiseen tarkoitettuja esiseoksia. Esiseoksia ei ole tarkoitettu eläinten ruokintaan sellaisenaan.

Jos rehuaineita käytetään muiden rehuaineiden denaturointiin tai sidonta-aineena, tuotetta voidaan silti pitää rehuaineena. Denaturointiin tai sidonta-aineena (pitoisuus enintään 3 % kokonaispainosta) käytetyn rehuaineen nimi, laatu ja määrä on ilmoitettava merkinnöissä.

Jos jokin myyntierä/pakkaus jaetaan osiin (uudelleen pakkaus), on kunkin osaerän/uuden pakkauksen etikettiin merkittävä pakolliset tiedot ja viittaus alkuperäiseen erään. Jos rehuaineen koostumus muuttuu markkinoille saattamisen jälkeen, on myös pakolliset tiedot vastaavasti muutettava.

Rehuaineiden ja rehuseosten etiketissä ilmoitettujen ravintoainekoostumustietojen (raakarasva, raakavalkuainen jne.) ja rehun lisäaineiden lisättyjen määrien tulee vastata viranomaisvalvonnan analyysituloksia sallittujen poikkeamien puitteissa. Ilmoitettujen ja valvonnassa määritettyjen arvojen sallitut poikkeamat on annettu asetuksen (EY) 767/2009 liitteessä IV.

4.4 Poikkeukset

Kun rehuainetta tai rehuseosta myydään irtotavarana enintään 20 kg:n erinä suoraan loppukäyttäjälle, voi rehujen pakollisia merkintöjä koskevat tiedot antaa ostajalle tarkoitukseen sopivalla ilmoituksella myyntipaikalla (maatalouskaupassa, lemmikkieläinruokien vähittäismyymälässä, internetissä). Viimeistään laskun yhteydessä on kuitenkin ostajalle toimitettava tapauksen mukaan tiedot

- rehutyyppistä,
- rehuaineen nimi ja pakolliset ravintoaineilmoitukset,
- rehuseoksen käyttöohjeet ja –tarkoitus ja
- eläinlajit tai –ryhmät, joille se on tarkoitettu.

Kun on kyse lemmikkieläinten ruuasta, joka myydään useita annospakkauksia (esim. pussi, purkki) sisältävässä pakkauksessa voidaan jokaisen säiliön sijasta pelkästään uloimpaan pakkaukseen merkitä seuraavat tiedot:

- merkinnöistä vastaavan toimijan yhteystiedot ja mahdollinen hyväksyntänumero
- luettelo rehun lisäaineista
- rehun kosteuspitoisuus
- rehun oikeaa käyttöä koskevat ohjeet
- valmistajan yhteystiedot tai tunnistenumero
- luettelo rehuainekoostumuksesta ja
- tapauskohtaisesti ravintoaineet.

Tällöin pakkauksen yhdistetty kokonaispaino voi olla enintään 10 kg.

5 REHUN LISÄAINE

Rehun lisäaineita tai niitä sisältäviä esiseoksia saa saattaa markkinoille vain silloin, kun niistä esitetään vaadittavat merkinnät. Lisäaineita ja niitä sisältäviä esiseoksia voidaan markkinoida vain suljetuissa pakkauksissa tai säiliöissä. Pakkaus tai säiliö on suljettava siten, että suljin vaurioituu avattaessa käyttökelvottomaksi.

Rehun lisäaineen merkinnät (viite: asetus (EY) N:o 1831/2003 art. 16 ja asetuksen liite III, jota on muutettu asetuksella (EU) 2015/327)

- hyväksynnässä mainittu funktionaalisen ryhmän nimi sekä
- lisäaineelle hyväksymisen yhteydessä annettu nimi
- pakkausmerkinnöistä vastuussa olevan henkilön yhteystiedot (nimi/toiminimi ja osoite/toimipaikka)
- nettopaino (kg kiinteälle) tai nettotilavuus (l tai kg nestemäiselle)
- tarvittaessa rehun lisäaineen valmistajan/ markkinoille saattajan rehuhygieniasetuksen (EY) N:o 183/2005 mukainen hyväksyntänumero (MMMn 1266/2020)
- käyttöohjeet,
- käyttöä koskevat turvallisuussuositukset,
- mahdolliset hyväksynnän yhteydessä mainitut erityisedellytykset (mm. varoituslauseet),
- eläinlaji(t) ja -luokka (luokat), joille lisäaine on tarkoitettu.
- lisäaineen tunnistenumero
- erän viitenumero ja valmistuspäivä (pv,kk,vv)
- säilyvyytakuun päättymispäivä ”käytettävä ennen (pp.kk.vv)” tai säilyvyys valmistuspäivästä ”parasta ennen (pv.kk.vv)”:
  - ravitsemuksellisille lisäaineille (luokka 3),
  - eläintuotantoon vaikuttaville lisäaineille (luokka 4)
  - kokkidiostaateille ja histomonostaateille (luokka 5) ja
  - mikro-organismeille.
- tehoaineen/vaikuttavan aineen pitoisuus:
  - teknologiset lisäaineet (luokka 1)
  - sensoriset lisäaineet (luokka 2) aromiaineita lukuun ottamatta
  - ravitsemukselliset lisäaineet (luokka 3)
  - eläintuotantoon vaikuttavat lisäaineet (luokka 4)
  - entsyymit (luokan 4 ryhmä a): vaikuttavan ainesosan tai vaikuttavien ainesosien erityisnimi ja entsyymiaktiivisuus annetun hyväksynnän mukaisesti, Kansainvälisen biokemian liiton (International Union of

Biochemistry) antama tunnusnumero ja pitoisuuden sijaan aktiivisuusyksiköt (g tai ml kohti)

- mikro-organismit (luokan 4 ryhmä b): kannan tunnistenumero ja pesäkkeitä muodostavien yksiköiden (PMY) lukumäärä/g
- kokkidiostaatit ja histomonostaatit (luokka 5).

Aromiaineiden osalta lisäaineluettelo voidaan korvata sanoilla "aromiaineiden sekoitus", ellei ole kyseessä aromiaine, jonka käyttö rehussa tai vedessä on määrän osalta rajoitettua.

Rehun lisäaineiden esiseos

- Esiseoksen merkinnöissä on oltava lisäksi selvästi näkyvillä sana "ESISEOS". Jos esiseos sisältää säilörehun lisäaineita, merkitään "säilörehun lisäaineiden ESISEOS" (isoin kirjaimin).
- Kustakin esiseokseen sisältyvästä lisäaineesta tulee erikseen mainita
  - funktionaalinen ryhmä,
  - lisäaineen nimi
  - tunnistenumero ja
  - paino tai tilavuus.
- Aromiaineista on merkittävä esiseoksiin lisätty määrä.
- Kantaja-aine
  - kun kantaja-aine on rehuaine, siitä on ilmoitettava rehuaineen nimi tai rehuaineiden nimet painon mukaan alenevassa järjestyksessä.
  - jos kantaja-aineena on vesi, on ilmoitettava esiseoksen kosteuspitoisuus.
- Esiseokselle ilmoitetaan vain yksi vähimmäissäilyvyysaika. Aika määritellään kunkin esiseoksen ainesosan vähimmäissäilyvyysajan perusteella.

Valmisteista koostuvat lisäaineet ja tällaisia valmisteita sisältävät esiseokset.

- Komission asetuksen (EU) 2015/327 liitteen mukaiset asetuksen (EY) N:o 1831/2003 liitettä III korvaavat merkinnät.

6 LUOMUREHU

Luomukotieläimille tarkoitettuja rehuja on kahdenlaisia: 1. luonnonmukaisista raaka-aineista tuotettuja (luomurehut) ja 2. tavanomaisista raaka-aineista valmistettuja, jotka on sallittu komission asetuksessa (EU) 2021/1165 (liite III).

1. Kun rehu on valmistettu luomuraaka-aineista ja rehu täyttää komission luomuasetuksen vaatimukset, se voidaan nimetä luomurehukseksi. Rehun nimessä voi käyttää luomu-, eko- tai bio-termejä. Luomurehun etikettiin tulee merkitä kuiva-aineeseen perustuen luomutuotannon ja/tai sen siirtymävaiheesta 2 (SV2) saatujen rehuaineiden prosenttiosuus, sekä tavanomaisten rehuaineiden prosenttiosuus ja maatalousperäisten rehujen kokonaisprosenttiosuus.
2. ”Voidaan käyttää luonnonmukaisessa tuotannossa asetuksen (EU) 2018/848 ja (EU) 2021/1165 mukaisesti”, on merkintä muille luomutuotantoon soveltuville rehuille. Näin voi merkitä kahden tyyppisiä luomutuotantoon soveltuvia rehuja:
  - 2a. Rehut, jotka luomuvalvonnassa oleva rehualan toimija valmistaa, mutta jotka eivät täytä kohdan 1 mukaisia luomurehun vaatimuksia (luomuraaka-aineiden %-osuus kuiva-aineesta on liian alhainen). Näissä rehuissa tulee olla luomuvalvontaviranomaisen eli Ruokaviraston tunnus FI-EKO-201.
  - 2b. Tavanomaiset täydennysrehut, joiden tavanomaiset raaka-aineet ovat luomuasetuksen mukaan sallittuja ((EU) 2021/1165 liite III), mutta joiden valmistaja ei kuulu luomuvalvontaan. Näissä rehuissa (esim. kivennäistäydennysrehut) ei ole yhtään luonnonmukaisesti tuotettua raaka-ainetta. Tällaisen tavanomaisen luomuun soveltuvan rehun etiketissä ei saa käyttää valvontaviranomaisen tunnusnumeroa FI-EKO-201.

**Muita kuin edellä mainittuja luomuviittauksia rehuissa ei saa olla.
Luomurehujen merkintöjä ei sovelleta turkiseläinten rehuihin.**

7 MUUNTOGEEINEN REHU

Rehun muuntogeeninen ainesosa merkitään lisäämällä ko. ainesosan perään sulkeisiin joko maininta ”muuntogeeninen (ainesosan nimi)” tai maininta ”valmistettu muuntogeenisestä (ainesosan nimi)”, esim. rapsipuriste (muuntogeeninen rapsin siemen) tai soijarouhe (valmistettu muuntogeenisestä soijapavusta). Vaihtoehtona on tehdä vastaava merkintä ainesosan kohdalle alaviitteellä samalla fonttikoolla muun ainesosaluettelon tekstin kanssa.

Muuntogeenisten organismien tai niistä peräisin olevien rehuaineiden ja rehun lisäaineiden käytöstä on oltava merkintä rehun etiketissä tai irtotavarana olevien rehuaineiden saateasiakirjoissa. Merkintä vaaditaan riippumatta siitä, voidaanko lopputuotteesta analysoida geenitekniikalla muunnettua proteiinia tai DNA:ta (esim. kasviöljyt tai maissigluteeni).

Merkintä vaaditaan myös rehun lisäänevalmisteen tai esiseoksen muuntogeenisestä kantaja-aineesta. Merkinnän tulee olla pakkauksen lisäksi myös rehua seuraavissa muissa asiakirjoissa. Muuntogeenisen aineksen (gm) vähäinen esiintyminen rehuissa sallitaan ilman merkintävelvoitetta 0,9 %:n pitoisuuteen asti, jos sekoittuminen on ollut satunnaista tai teknisesti mahdotonta välttää. Kaikki saman kasvilajin eri muunnostapahtumat kuten esim. muuntogeeniset RR-soija ja MON89788 -soija lasketaan yhteen ja näiden summaa verrataan rehusta todettuun tavanomaisen kasvilajin, tässä soijan, määrään. Näin saadaan gm-soijan pitoisuus rehussa. Mikäli rehussa on vain vähän sitä tavanomaista kasvilajia, jonka gm-muunnosta/muunnoksia siitä todetaan, sitä korkeampi pitoisuus muuntogeeniselle ainekselle saadaan. Mikäli tämä pitoisuus ylittää raja-arvon 0,9 % laboratorion mittausepävarmuus huomioiden, tulee rehu merkitä muuntogeeniseksi.

Yksilölliset tunnisteet muuntogeenisille organismeille

Jos rehu sisältää elävää lisääntymiskykyistä muuntogeenistä materiaalia (esim. soijapapu tai hiiva), on toimittajan eriteltävä, mistä muuntogeenisestä organismista on kyse ilmoittamalla sen yksilöllinen tunniste.

- Tuote-erän mukana on myyntipaikalle toimitettava kirjallinen saateasiakirja, joka sisältää tiedot tavarantoimittajasta, tuote-eristä ja niiden sisältämistä muuntogeenisistä organismeista jäljitettävyyden toteutumiseksi.
- Kuluttajille tarkoitettujen tuotteiden myyntipakkauksissa on oltava merkintä muuntogeenisyydestä.
- Pakkauksessa ja saateasiakirjoissa on oltava merkintä ”ei viljelyyn”, mikäli siihen ei ole hyväksyntää.
- Toimijan on säilytettävä saateasiakirjoja viisi vuotta. Toimijan on lisäksi merkittävä muuntogeenisiä ainesosia sisältävät tuote-erät ja säilytettävä viisi vuotta tiedot asiakkaista, joille näitä ainesosia sisältäviä tuotteita on toimitettu.
- Lopullisella kuluttajalla (esim. maanviljelijä) ei ole asiakirjojen säilytysvelvollisuutta.

8 REHUN KÄYTTÖÄ KOSKEVAT RAJOITUS- JA KIELTOLAUSEET

Etiketin laatijan tulee aina tarkistaa vaadittavat varoituslauseet voimassa olevasta lainsäädännöstä. Esimerkkejä yleisimmistä rajoituksista ja kielloista, jotka liittyvät tiettyjä rehuaineita tai lisäaineita sisältävien rehujen merkintöihin, on lueteltu alla.

Käsitelty eläinvalkuainen

Käsitellyn eläinvalkuaisen ja sitä sisältävien rehuseosten etiketeissä on oltava selkeä merkintä siitä, että rehuaine on eläinperäistä tai että rehuseos sisältää eläinvalkuaista ja tietyt varoituslauseet liittyen siihen, mille eläimille niitä ei saa syöttää.

Käsiteltyjen eläinvalkuaisen/rehuaineiden etiketissä on mainittava:

- ”Eläinperäistä dikalsiumfosfaattia/trikalsiumfosfaattia – ei saa käyttää märehitijöiden rehussa”
- ”Muista kuin märehitijöistä saatuja verituotteita – ei saa käyttää märehitijöiden rehussa”
- ”Kalajauhoa – ei saa käyttää märehitijöiden rehussa, lukuun ottamatta vieroittamattomia märehitijöitä”.

Kalajauhoa, eläinperäistä di- tai trikalsiumfosfaattia ja muista kuin märehitijöistä saatuja verituotteita sisältävän rehuseoksen etiketissä on selkeästi mainittava **”Sisältää kalajauhoa/eläinperäistä di- tai trikalsiumfosfaattia/muista kuin märehitijöistä saatuja verituotteita – ei saa syöttää märehitijöille”**.

Kalajauhoa sisältävien märehitijöiden juottorehujen merkinnöissä on oltava merkintä **”Sisältää kalajauhoa – ei saa syöttää muille märehitijöille kuin vieroittamattomille märehitijöille”**.

Kasvatetuista hyönteisistä, sikaeläimistä tai siipikarjasta saadun käsitellyn eläinvalkuaisen etiketissä ja saateasiakirjassa on oltava merkintä alla olevan taulukon mukaan ”Käsiteltyä eläinvalkuaista, joka on saatu ... [ensimmäisessä sarakkeessa luetellut tuotantoeläimet] - ei saa käyttää tuotantoeläinten rehussa lukuun ottamatta ... [toisessa sarakkeessa luetellut tuotantoeläimet].

Kasvatetuista hyönteisistä, sikaeläimistä tai siipikarjasta saatua käsiteltyä eläinvalkuaista sisältävän rehuseoksen etiketissä on oltava merkintä alla olevan taulukon mukaan ”Sisältää käsiteltyä eläinvalkuaista, joka on saatu ... [ensimmäisessä

sarakkeessa luetellut tuotantoeläimet] - ei saa syöttää tuotantoeläimille lukuun ottamatta ... [toisessa sarakkeessa luetellut tuotantoeläimet].

Tuotantoeläimet, joista käsitelty eläinvalkuainen on saatu	Tuotantoeläimet, joille käsiteltyä eläinvalkuaista voidaan syöttää
Kasvatetut hyönteiset	Vesiviljelyeläimet, turkiseläimet sikaeläimet, siipikarja
Sikaeläimet	Vesiviljelyeläimet, turkiseläimet, siipikarja
Siipikarja	Vesiviljelyeläimet, turkiseläimet, sikaeläimet

Vesiviljelyeläimille tarkoitetun rehuseoksen, joka sisältää muista kuin märehitijöistä saatua käsiteltyä eläinvalkuaista (lukuun ottamatta kalajauhoa ja kasvatetuista hyönteisistä saatua käsiteltyä eläinvalkuaista), pakkauksessa on oltava selkeä merkintä ” Sisältää muista kuin märehitijöistä saatua käsiteltyä eläinvalkuaista – ei saa syöttää tuotantoeläimille, lukuun ottamatta vesiviljelyeläimiä ja turkiseläimiä”.

Eläinperäiset sivutuotteet

Rehuksi käytettävien eläimistä saatavien sivutuotteiden kuljetusajoneuvoon, säiliöön tai pakkaukseen sekä rahtikirjaan on merkittävä sivutuoteluokka sekä tuotteen kuvaus. Sivutuoteluokat määritellään sivutuoteasetuksessa.

- Luokan 3 kuljetuksissa käytetään merkintää ”ei ihmisravinnoksi” (esim. herajauho vasikoille tai kuljetettaessa sivutuotteita teurastamolta lemmikkieläinten ruokia valmistavaan laitokseen).
- Luokan 2 sivutuotteiden kuljetuksissa tulee ilmetä, mille eläinryhmälle sivutuotteet ovat tarkoitetut; esim. ”turkiseläinten ruokintaan” (esim. hapotettujen sivutuotteiden kuljetus teurastamosta rehusekoittamoon) tai ”tarhakoirien ruokintaan” (esim. kuljetettaessa luokan 2 sivutuotteita teurastamosta tilarehustamoksi hyväksytyille koiratarhalle).
- Valmiiden raakana (käsittelemättömänä) myytävien sivutuotteista valmistettujen lemmikkieläinten ruokien vähittäismyyntipakkauksessa on oltava merkintä ”Käytä ainoastaan lemmikkieläinten ruoaksi. Pidä erillään elintarvikkeista. Pese kädet ja puhdista työkalut, välineet ja pinnat tämän tuotteen käsittelyn jälkeen”.

Rehun lisäaineet

Kun rehu sisältää lisäaineita, on kunkin lisätyn lisäaineen osalta tarkistettava lisäaineen hyväksymisasetuksen liitteessä mahdollisesti esitetyt erityismääräykset/muut säännökset.

Esimerkkejä rehun lisäaineiden hyväksymisasetusten liitteissä esitetyistä muista määräyksistä/säännöksistä:

- Teknologisten lisäaineiden luokka (1), funktionaalinen ryhmä säilöntäaineet (a):
  - Kaliumdiformiaattivalmiste (lisäaineen tunnistenumero 1a237a):
”Samanaikaista käyttöä sallittuina enimmäisannoksina muiden orgaanisten happojen kanssa ei suositella”. (Huom! Lisäaineen hyväksynnässä on myös muita ehtoja, joita tässä ei ole mainittu.)
- Ravitsemuksellisten lisäaineiden luokka (3), funktionaalinen ryhmä ”vitamiinit, provitamiinit ja kemiallisesti tarkkaan määritellyt aineet, joilla on samankaltainen vaikutus” (a), alaluokitus D-vitamiini:
  - 25-hydroksikolekalsiferoli (lisäaineen tunnistenumero 3a670a): ”D₂-vitamiinin samanaikainen käyttö ei ole sallittu”.
- Ravitsemuksellisten lisäaineiden luokka (3), funktionaalinen ryhmä hivenaineet (b):
  - Dikuparikloriditrihydroksidi (lisäaineen tunnistenumero 3b409) pakkausmerkinnöissä on oltava seuraavat tiedot:
    - Lampaan rehun osalta, jos rehun kuparipitoisuus on yli 10 mg/kg: ”Tämän rehun kuparimäärä saattaa tietyillä lammasroduilla aiheuttaa myrkytyksen”.
    - Märehtimään alkaneiden nautojen osalta, jos rehun kuparipitoisuus on alle 20 mg/kg: ”Tämän rehun kuparimäärä saattaa aiheuttaa kuparin puutosta karjalla, joka laiduntaa runsaasti molybdeeniä tai rikkiä sisältävillä niityillä”.
- Kokkidiostaatit ja histomonostaatit –lisäaineluokka:
  - Lasalosidi-natrium A 15 g/100g (tunnistenumero 5 1 763):
    - ”Käyttö kielletty vähintään 5 vrk ennen teurastusta”.
Käyttöohjeessa on oltava merkintä: ”Vaarallista hevoseläimille”
”Rehu sisältää ionoforin: samanaikainen käyttö eräiden lääkeaineiden kanssa voi aiheuttaa kontraindikaatioita”.
”Lasalosidinatrium A:ta ei saa sekoittaa muihin kokkidiostaatteihin”.

9 ESIMERKKEJÄ REHUJEN ETIKETEISTÄ

Oppaassa esitetyt merkintäesimerkit:

- Kasvipöytärehuaine (a) auringonkukansiemen
- Eläinperäiset rehuaineet, viisi esimerkkiä (b):
  - siiankorva, teurassivutuote, kalajauho, jauheliha, hera
- Rehuaine; käymisprosessista saatavat tuotteet ja sivutuotteet (c)
- Täysrehut, kolme esimerkkiä (d):
  - sioille, turkiseläimille, koirille
- Täydennysrehut, seitsemän esimerkkiä (e):
  - lehmille, nautakarjalle (2 esimerkkiä), sioille, siipikarjalle, märehtijöille, hevosille, broilereille, lampaille
- Täydennysrehu, kolme esimerkkiä lemmikeille (f):
  - jysijöille, koirille, kaniineille
- Täydennysrehu turkiseläimille (g)
- Erityisravinnoksi tarkoitettu rehu, kaksi esimerkkiä (h):
  - täysrehu kissoille, täydennysrehu lypsylehmille
- Rehun lisäaine, kaksi esimerkkiä (i)
  - säilöntäaine, ruuansulatusta edistävä aine
- Esiseos (j)
- Säilörehun säilöntäaine, kaksi esimerkkiä (k)
- Lääkärehu, porsaiden täysrehu (l).

a. Kasvipöytärehuaine

AURINGONKUKANSIEMENIÄ / SOLROSFRÖN
Rehuaine / Foderråvara Luonnonvaraisten lintujen talviruokintaan* / För utfodring av naturfåglar* Eränumero / Partienumret LOT 56 Nettopaino / Nettovikt 25 kg Merkinnöistä vastaa / Ansvarig för märkningar: Tuontisiemen Oy, Bulgariankatu 10, Rauma

*ei pakollinen tieto

b. Eläinperäiset rehuaineet

SIANKORVIA / GRISÖROR
Rehuaine / Foderråvara Paistettuja siiankorvia / Stekta grisöror Makupala koirille* / Godbitar/smakbitar/läckerbitar för hundar*
Ravintoaineet / Analytiska beståndsdelar
Raakavalkuainen / Råprotein xx %
Raakarasva / Råfett xx %

SIANKORVIA / GRISÖROR

Käytettävä ennen* / Eränumero PP/KK/VV

Användbar före* / Partinumret PP/KK/VV

Nettopaino / Nettovikt 250 g

Valmistaja / Tillverkare: Koiran Herkku Oy, Koirakuja 5, 01301 Vantaa

Hyväksyntänumero** / Godkännandenummer:** FIP003-1234/2020

* ei pakollinen tieto

** jos on (kts 4.1 Pakolliset merkinnät); kotimaisille lemmikkieläinten ruokien valmistajille hyväksyntänumeron ilmoittaminen on pakollista

TEURASSIVUTUOTE / SLAKTBIPRODUKT

Turkiseläinten ruokintaan käytettävä rehuaine / Foderråvara för pälsdjur

Sivutuoteluokka ja tarkenneteksti, esimerkiksi "luokka 3, ei ihmisravinnoksi" tai "luokka 2, turkiseläinten ruokintaan" / Biprodukt kategori och text, till exempel "kategori 3, ej avsett att användas som livsmedel" eller "kategori 2, för utfodring av pälsdjur"

Ravintoaineet / Analytiska beståndsdelar:

Raakavalkuainen / Råprotein 10 %

Raakarasva / Råfett 12 %

Kosteus / Vatten 70 %

Koostumus / Sammansättning

Maaeläimen osia (naudan ja sian sivutuotteita*) / Delar av landdjur (biprodukter av nöt och svin*)

Lisäaineet* / Fodertillsatser*

Muurahaishappo ja/tai E236 (säilöntäaine)/Myrsyra och/eller E236 (konserveringsmedel) 1,6 %*

Kaliumsorbaatti ja/tai E202 (säilöntäaine)/Kaliumsorbat och/eller E202 (konserveringsmedel) 0,05 %*; tai Säilöntäaineet / Konserveringsmedel 1,65 %*

Käytettävä ennen* / Eränumero PP/KK/VV

Användbar före* / Partinumret DD/MM/ÅÅ

Nettopaino / Nettovikt x kg

Valmistaja / Tillverkare: Oy Kinkku Ab, Palvikuja 5, 00100 KOPPI

Rekisteröintinumero / Registreringsnummer: FIS023-1234/2020 (jos keräyskeskus / om uppsamlingscentral), T-12345678 (jos vain rehualan toimija /om bara operatör inom foderbranschen)**

* ei pakollinen tieto

** jos on (kts 4.1 Pakolliset merkinnät); kotimaisille lemmikkieläinten ruokien valmistajille hyväksyntänumeron ilmoittaminen on pakollista

KALAJAUHO / FISKMJÖL

Rehuaine (sioille ja siipikarjalle*) / Foderråvara (för grisar och fjäderfä*)

Sivutuoteluokka ja tarkenneteksti: "luokka 3, ei ihmisravinnoksi" / Biprodukt kategori och text: "kategori 3, ej avsett att användas som livsmedel"

Ravintoaineet / Analytiska beståndsdelar

Raakavalkuainen / x %

Råprotein

Raakarasva / Råfett x %

KALAJAUHO / FISKMJÖL

Kosteus / Vatten x %

Koostumus / Sammansättning: Kalajauho / Fiskmjöl

Lisäaineet / Fodertillsatser: Butyylihydroksitolueeni E 321, teknologinen lisäaine tai hapettumisenestoaine / teknologisk tillsats eller antioxidant x%

Kalajauhoa - ei saa käyttää märehitjoiden rehussa, lukuun ottamatta vieroittamattomia märehitjötä / "Fiskmjöl – får inte användas i foder för idisslare, utom icke avvanda idisslare"

Käytettävä ennen* / Eränumero PP/KK/VV

Användbar före* / Partienumret PP/KK/VV

Nettopaino / Nettovikt X kg

Valmistaja / Tillverkare: Valtameren saalis Ky, Merenaalto 10, 00100 Saari

Hyväksyntänumero / Godkännandenummer: FIR003-1234/2020**

* ei pakollinen tieto

** jos on (kts 4.1 Pakolliset merkinnät); kotimaisille lemmikkieläinten ruokien valmistajille hyväksyntänumeron ilmoittaminen on pakollista

JAUHELIHA / MALETKÖTT

Rehuaine / Foderråvara (Koirille* / För hundar*)

Ravintoaineet / Analytiska beståndsdelar

Raakavalkuainen / Råprotein 18 %

Raakarasva / Råfett 20 %

Kosteus / Vatten 60 %

Koostumus / Sammansättning: Sian sivutuotteet / Gris biprodukter

"Käytä ainoastaan lemmikkieläinten ruoaksi. Pidä erillään elintarvikkeista. Pese kädet ja puhdista työkalut, välineet ja pinnat tämän tuotteen käsittelyn jälkeen". / "Endast avsett att användas som sällskapsdjursfoder. Förvaras avskilt från livsmedel. Tvätta händerna och rengör verktyg, redskap och ytor efter hantering av denna produkt."

Säilytys* / Förvaring*: -18 °C

Käytettävä ennen* / Sista användningsdag*: 6 kk pakkauspäivästä / 6 månader efter förpackningsdag

Pakkauspäivä* / Förpackningsdag* PP/KK/VV

Eränumero (voi olla käytettävä ennen tai pakkauspäivä) / Partienumret (kan vara sista användnings- eller förpackningsdag)

Käyttöohje* / Bruksanvisning*: Sulatetaan ja käytetään heti sulatuksen jälkeen sellaisenaan tai muun ruuan seassa. / Tinas och används omedelbart efter tining som sådan eller med annan mat.

Nettopaino / Nettovikt 500 g

Valmistaja / Tillverkare: Urhon Murkina Oy, Jännebulevardi 7,00100 Koppi

Hyväksyntänumero** / Godkännandenummer**: FIP003-xxxx/2020

* ei pakollinen tieto

** jos on (kts 4.1 Pakolliset merkinnät); kotimaisille lemmikkieläinten ruokien valmistajille hyväksyntänumeron ilmoittaminen on pakollista

HERA/VASSLA

Rehuaine / Foderråvara

HERA/VASSLA	
Luokan 3 sivutuote, ei ihmisravinnoksi / Kategori 3, ej avsett att användas som livsmedel	
Ravintoaineet / Analytiska beståndsdelar	
Raakavalkuainen / Råprotein	18 %
Laktoosi / Laktos	18 % (jos >10 %)
Kosteus / Vatten	60 % (jos >5 %)
Lisäaineet / Tillsatser	?
Eränumero (esim. valmistuspäivä) / Partienumret (t.ex. tillverkningsdatum)	
Nettopaino / Nettovikt	100 000 kg
Merkinnöistä vastaava toimija / ett foderföretag som ansvar för märkningen: Maito Oy, Maitotie 3, Helsinki	

c. Rehuaine; käymisprosessista saatavat tuotteet ja sivutuotteet

Metanolissa kasvatetun <i>Methylophilus methylotrophus</i> -bakteerilla fermentoimalla tuotettu valkuaistuote, rehuaine / Proteinprodukt som erhålls genom fermentation vid odling av <i>Methylophilus methylotrophus</i> på metanol, foderråvara	
Rehuaineena käytettävä valkuaistuote sikojen, vasikoiden, siipikarjan ja kalojen ruokintaan / Proteinprodukt som används som foderråvara för svin, kalvar, fjäderfä och fisk	
Ravintoaineet / Analytiska beståndsdelar:	
Raakavalkuainen / Råprotein	68 %
Tuhka / Råaska	2 %
Raakasva / Råfett	2 %
Kosteus / Vatten	28 %
Käyttöohje* / Bruksanvisning* : Sikojen, vasikoiden ja kalojen rehuun / För svin, kalv och fisk	
Vältettävä joutumasta hengitysteihin / Undvik inandning	
Parasta ennen / Bäst före: PP/KK/VV*, Erätunnus / Referens:12062010A,	
Nettopaino / Nettovikt: 50 kg	
Valmistaja / Tillverkare: Fermentti OY, Mikrobiitie 10, 00100 Suomea	
Hyväksyntänumero** / Godkännandenumret** : αFlxxxxxxx	

* ei pakollinen tieto

** jos on (kts 4.1 Pakolliset merkinnät); kotimaisille lemmikkieläinten ruokien valmistajille hyväksyntänumeron ilmoittaminen on pakollista

d. Täysrehut

PUTTEPUKS	
Täysrehu sioille / Helfoder för svin	
Ravintoaineet / Analytiska beståndsdelar:	
Raakavalkuainen / Råprotein	%
Raakasva / Råfett	%
Raakakuitu / Växttråd	%
Tuhka / Råaska	%
Lysiini / Lysin	%

PUTTEPUKS

Metioniini / Metionin	%
Kalsium / Kalcium	g/kg
Natrium / Natrium	g/kg
Fosfori / Fosfor	g/kg
Kupari / Koppar*	y mg/kg (kokonaismäärä Cu)*
A-vitamiini / Vitamin A*	y ky/kg / IU/kg (kokonaismäärä)*
D3-vitamiini / Vitamin D3*	y ky/kg / IU/kg (kokonaismäärä)*
E-vitamiini / Vitamin E*	y IU/kg / ky/kg / IE/kg (kokonaismäärä)*

Kun E-vitamiinipitoisuus ilmoitetaan pakkausmerkinnöissä, on käytettävä tiettyjä asetuksenmukaisia mittayksiköiden vastaavuuksia: 1 mg all-rac-alfa-tokoferyyliasettaattia = 1 IU, 1 mg RRR-alfa-tokoferolia = 1,49 IU, 1mg RRR-alfa-tokoferyyliasettaattia = 1,36 IU.

Koostumus / Sammansättning	%*
Kauraa / Havre	40
Ohraa / Korn	39
Rapsi/rypsirouhetta / Raps/Rybskross	8,3
Seosmelassia / Melassmix	7
Hera-piimäj. / Vassle-surmjölkp.	2
Esiseokset / Premixer	1,2
Ca-Na –fosfaattia / Ca-Na –fosfat	1
Kasviöljyä / Växtolja	1
Ruokasuolaa / Koksalt	0,5
	100 %

Lisäaineet / Fodertillsatser

Ravitsemukselliset lisäaineet / Näringstillatser

Kupari (kuparisulfaatti pentahydraatti E 4)/	x mg/kg
Koppar (kopparsulfat, pentahydrat E 4)	(lisätty Cu alkuaineena)
A-vitamiini (retinyyliasettaatti 3a672a) /	x KY/kg / IU/kg
Vitamin A (retinylasetat 3a672a)	
D3-vitamiini (kolekalsiferoli 3a671) /	x KY/kg / IU/kg
Vitamin D3 (kolekalsiferol, 3a671)	
E-vitamiini (all-rac-alfa-tokoferyyliasettaatti 3a700)* / Vitamin E (all-rac-alfa-tokoferylacetat 3a700)*	x mg/kg

(1 mg all-rac-alfa-tokoferoliasettaattia = 1 IU) / (1mg all-rac-alfa-tokoferylacetat = 1 IE)

Käyttöohje / Bruksanvisning

Valmistusajankohta * / Tillverkningsdatum*: PP/KK/VV

Parasta ennen / Bäst före: PP.KK.VV

Eränumero / Referensnummer: 190610K03 / tai sama kuin parasta ennen

Nettopaino / Nettovikt, kg: 40

Merkinnöistä vastaa / Ansvarig för märkningar: Rehumyynti Oy, PL 004, 01301 Vantaa

PUTTEPUKS

Valmistaja** / Tillverkare**: Rehutehdas Oy, PL 001, 01301 Vantaa tai
hyväksyntänumero/tunnistenumero:

*) ei pakollinen tieto

**) jos valmistaja ei ole merkinnöistä vastaava taho (kts 4.1 Pakolliset merkinnät)

TURKKIS

Täysrehu turkiseläimille (tai ketuille / minkeille) / Helfoder för pälsdjur (eller för rävar / minkar)

Ravintoaineet / Analytiska beståndsdelar:

Raakavalkuainen / Råprotein %

Raakarasva / Råfett %

Kosteus / Vatten %

Raakakuitu / Växttråd

Tuhka / Råaska %

Koostumus / Sammansättning (Suuruusjärjestyksessä suurimmasta pienimpään, painoprosentti ilmoitetaan vain, jos jotain raaka-ainetta korostetaan)

Maaeläinperäiset teurassivutuotteet (siipikarja, sika, nauta) / slaktbiprodukter (fjäderfjä, svin, nöt)

Kala (popsi, tuore, pakastettu) / fisk (ensilage, färsk, frusen)

Turkiseläinruhomassa (kettu/supi, minkki) / kroppmassa (räv/subb, mink)

Turkiseläinrasva / pälsdjursfett

Kuiva valkuaisseos (sisältää: MBM (luokka 2), kalajauho (luokka 3), soija, verijauho (luokka 3), höyhenjauho (luokka 3)) / torra proteinblandning (innehåller: MBM (kategori 2), fiskmjöl (kategori 3), soja, blodmjöl (kategori 3), fjädermjöl (kategori 3))

Soijaöljy (GMO) / sojaolja (GMO)

Kaura (esikypsennetty) / havre (förbehandlad)

Ohra (esikypsennetty) / korn (förbehandlad)

Melassileike / melass

Perunakuitu / potatis fiber

Sooda / soda

NaCl

Lisäaineet (ilmoitettava vain ne, joille on määritelty enimmäispitoisuus jollekin muulle eläinlajille kuin elintarviketuotantoeläimelle, ilmoitettava rekisterissä ilmoitettu erityisnimi tai tunniste sekä lisätty määrä)

Vitamiinit / vitaminer (ryhmä / grupp 3a)

A-vitamiini / vitamin A (retinyl acetate) (3a672a) xx ie/kg

D3-vitamiini / vitamin D3 (cholecalciferol) (3a671) xx ie/kg

B-vitamiinit*

- jos ilmoitetaan, niin koko nimi ja tunnus, esim. B1 vitamiini (3a821) xx mg/kg, B2 vitamiini (riboflaviini) xx mg/kg, B6 vitamiini (3a831) xx mg/kg, B12 vitamiini (cyanocobalamin) xx mg/kg, foolihappo (3a316) xx mg/kg, biotiini (3a880) xx mg/kg, niasiiniamidi (niacinamide) (3a515) xx mg/kg

C-vitamiinit*

TURKKIS

E-vitamiini / vitamin E (3a700) xx mg/kg

Koliini xx mg/kg*

Kalsium-D-pantotenaatti (Calcium-D pantothenate) (3a841)* xx mg/kg

Hivenaineet / Spårämnen (ryhmä / grupp 3b)

Seleeni / selenium (sodium selenite) (E8) xx mg/kg

Rauta / järn (E1) xx mg/kg

Kupari / koppar (kuparisulfaatti / kopparsulfat) (E4) xx mg/kg

Aminohapot / Aminosyror (ryhmä / grupp 3c)

Metioniini / Metionin (DL-methionine) (3c301)*

Käyttöohjeet / bruksanvisning: Käytetään sellaisenaan / används som det är

Käytettävä xx päivän kuluttua valmistuksesta. Valmistuspäivä on jakelupäivä. / Måste användas xx dagar efter tillverkning. Tillverkningsdag är leveransdag.

Luokka 2, turkiseläinten ruokintaan. Sisältää eläinvalkuaista, ei saa käyttää elintarviketuotantoeläinten ruokintaan.

Kategori 2, för utfodring av pälsdjur. Innehåller animaliska proteiner, får ej användas som foder till livsmedelsproducerande djur.

Oy Sekoittamo Ab, Sekoittamontie 1, 01230 Sekoittamo - FIF023-1234/2020, Puh. 0123456

www.sekoittamo.fi

*) ei pakollinen tieto

URHON MURKINA

Täysrehu koirille / Helfoder för hundar

Ravintoaineet / Analytiska beståndsdelar:

Valkuainen / Råprotein %

Rasvapitoisuus / Råfett %

Raakakuitu / Växttråd %

Hehkutusjäännös / Förbrända rester eller %

oorganiska ämnen

Kupari / Koppar* z mg/kg* (kokonaismäärä)

A-vitamiini / Vitamin A* z ky/kg / IU/kg* (kokonaismäärä)

E-vitamiini / E-vitamin* z ky/kg / IU/kg* (kokonaismäärä)

Kun E-vitamiinipitoisuus ilmoitetaan pakkausmerkinnöissä, on käytettävä tiettyjä asetuksenmukaisia mittayksiköiden vastaavuuksia: 1 mg all-rac-alfa-tokoferyyliasettaattia = 1 IU, 1 mg RRR-alfa-tokoferolia = 1,49 IU, 1mg RRR-alfa-tokoferyyliasettaattia = 1,36 IU.

Koostumus / Sammansättning %*

Lihajauho / Köttmjöl

Riisi / Ris

Kananrasva / Hönsfett

Kivennäisaineita / Mineraler

tai

Koostumus / Sammansättning

URHON MURKINA

Liha- ja eläinperäiset tuotteet / Kött och animaliska produkter
Vilja / Spanmål
Kivennäisaineita / Mineraler

Lisäaineet / Fodertillsatser:

(lisätty määrä)

Hivenaineyhdisteet / Föreningar av spårelement

Kupari (kupari(I)oksidi ja /tai 3b412) /

x mg/kg (lisätyn kuparin määrä alkuaineena)

Koppar (koppar(I)oxid och/eller 3b412)

Vitamiinit, provitamiinit ja kemiallisesti tarkkaan määritellyt aineet, joilla on samankaltainen

vaikutus (vitamiinit) / Vitaminer, provitaminer och kemiskt väldefinierade ämnen med likartad effekt (vitaminer)

A-vitamiini ja*/tai retinyyliasetatti 3a672a /

x ky/kg / IU/kg

Vitamin A och*/eller retinylasetat 3a672a)

E-vitamiini (all-rac-alfa-tokoferyyliasetatti 3a700) / Vitamin E (all-rac-alfa-tokoferylacetat 3a700)*

x mg/kg

(1 mg all-rac-alfa-tokoferyyliasetattia = 1 IU) / (1 mg all-rac-alfa-tokoferylacetat = 1 IE) tai kaikki

lisäaineet otsikon ravitsemukselliset lisäaineet alle/ Alla tillsatser under rubriken "Näringstillsatser"

Käyttöohje / Bruksanvisning: Käyttömäärä riippuu... / Doseringen beror på...

Parasta ennen / Bäst före: PP/KK/VV

tai

Valmistusajankohta* / Tillverkningsdatum*: PP/KK/VV; vähimmäissäilyvyys 6 kk valmistuspäivästä /

Garantitid 6 månader efter tillverkningsdatum

Eränumero / Referensnummer: 190810K03 tai / parasta ennen / valmistusajankohta*

Nettopaino / Nettovikt, kg: 15

Merkinnöistä vastaa: / Ansvarig för märkningar: Urhon Murkina Oy, Jännebulevardi 7, 00100 KOPPI

Valmistaja** / Tillverkare**: Rehutehdas Oy, PL 001, 01301 Vantaa

Valmistajan hyväksyntänumero**

*) ei pakollinen tieto

**) jos valmistaja ei ole merkinnöistä vastaava taho (kts 4.1 Pakolliset merkinnät)

e. Täydennysrehut

KIVENNÄISREHU / MINERALFODER

Kivennäisrehu tai täydennysrehu lehmille / Mineralfoder eller kompletteringsfoder för kor

Ravintoaineet / Analytiska beståndsdelar:

Raakavalkuainen / Råprotein

%

Kalsium / Kalcium

g/kg

Fosfori / Fosfor

g/kg

Natrium / Natrium

g/kg

Magnesium / Magnesium

g/kg

KIVENNÄISREHU / MINERALFODER

A-vitamiini* / Vitamin A*	ky /kg / IU/kg (kokonaismäärä)
E-vitamiinia* / Vitamin E*	IU/kg / ky/kg / IE/kg (kokonaismäärä)

Kun E-vitamiinipitoisuus ilmoitetaan pakkausmerkinnöissä, on käytettävä tiettyjä asetuksenmukaisia mittayksiköiden vastaavuuksia: 1 mg all-rac-alfa-tokoferyylisetaattia = 1 IU, 1 mg RRR-alfa-tokoferolia = 1,49 IU, 1mg RRR-alfa-tokoferyylisetaattia = 1,36 IU.

Kupari* / Koppar*	mg Cu/kg (kokonaismäärä)
Seleeni* / Selen*	mg Se/kg (kokonaismäärä)
Jodi* / Jod*	mg I/kg (kokonaismäärä)

Koostumus / Sammansättning %*

Kalsiumkarbonaatti / Kalciumkarbonat	40 %
Ruokasuola / Koksalt (Natriumkloridi/Natriumklorid)	20 %
Magnesiumoksidi / Magnesiumoxid	17 %
Vinassi / Vinas	16 %
Juurikasleike, kuivattu / Betsnitsel, torkad	3 %

Lisäaineet / Fodertillsatser per kg:

Vitamiinit, provitamiinit ja kemiallisesti tarkkaan määritellyt aineet, joilla on samankaltainen vaikutus (vitamiinit) / Vitaminer, provitaminer och kemiskt väldefinierade ämnen med likartad effekt (vitaminer)

A-vitamiini (retinyylisetaatti 3a672a) / Vitamin A (retinylasetat 3a672a)	ky/IU
E-vitamiini (RRR-alfa-tokoferyylisetaatti 3a700)* / Vitamin E (RRR-alfa- tokoferylacetat 3a700)*	x mg

(1 mg RRR-alfa-tokoferyylisetaattia = 1,36 IU)

Hivenaineyhdisteet / Föreningar av spårelement

Kupari (kupari(I)oksidi 3b412) / Koppar (koppar(I)oxid 3b412)	x mg
Seleeni / Selen (Natriumseleniitti E 8 / Natriumselenit E 8)	x mg
Jodi / Jod (Kalsiumjodaatti, kidevedetön 3b203 / Kalciumjodat, vattenfritt 3b203)	x mg

[Hivenaineista merkitään lisätyn hivenaineen määrä alkuaineena.]

[Ilmoitetut/ilmoitettavat pitoisuudet ovat pitoisuuksia rehun painosta, jollei toisin ilmoiteta.]

Tai kaikki lisäaineet otsikon ravitsemukselliset lisäaineet alle

Käyttöohje / Bruksanvisning: .... (Ei lampaille)

Parasta ennen / Bäst före: PP/KK/VV

Eränumero / Referensnummer

Nettopaino / Nettovikt 25 kg

Valmistaja / Tillverkare: Rehutehdas Oy, PL 001, 01301 Vantaa

Hyväksyntänumero / godkännandenumret:**

*) ei pakollinen tieto

**) jos on (kts 4.1 Pakolliset merkinnät); kotimaisille lemmikkieläinten ruokien valmistajille hyväksyntänumeron ilmoittaminen on pakollista

MANSIKIN TÄYTELÄINEN I (a: esimerkissä vain pakolliset merkinnät)

Rakeinen täydennysrehu nautakarjalle / Pelleterat kompletteringsfoder för nötkreatur

Ravintoaineet / Analytiska beståndsdelar:

Raakavalkuainen / Råprotein	%
Raakarasva / Råfett	%
Raakakuitu / Växttråd	%
Tuhka / Råaska	%
Kalsium / Kalcium	g/kg
Natrium / Natrium	g/kg
Fosfori / Fosfor	g/kg

Koostumus / Sammansättning:

Kauraa / Havre
Ohraa / Korn
Melassileikettä / Melassnitsel
Rapsi/rypsirouhetta / Raps/rybskross
Seosmelassia / Melassmix
Ohrarehua / Kornfoder
Hera-piimäj. / Vassle-surmjölkp.
Ca-Na –fosfaattia / Ca-Na –fosfat
Kasviöljyä / Växtolja
(Nimeen on lisättävä kasvilaji)

Ruokasuolaa / Koksalt (NaCl)

Ruokintakalkkia / Utfodringskalk

Lisäaineet / Fodertillsatser:

Hivenaineyhdisteet / föreningar av spårelement

Kupari ((kupari(I)oksidi 3b412)) / Koppar x mg/kg
((kopper(I)oxid 3b412))

[Hivenaineista merkitään lisätyn hivenaineen määrä alkuaineena.]

Vitamiinit, provitamiinit ja kemiallisesti tarkkaan määritellyt aineet, joilla on samankaltainen vaikutus (vitamiinit) / Vitaminer, provitaminer och kemiskt väldefinierade ämnen med likartad effekt (vitaminer)

A-vitamiini (retinyyliasetaatti 3a672a) / Vitamin x ky/kg/ IU/kg
A (retinylasetat 3a672a)

Käyttöohje / Bruksanvisning

Parasta ennen / Bäst före: PP/KK/VV

Eränumero / Referensnummer: 190810K03

Nettopaino / Nettovikt kg 40

Merkinnöistä vastaa / Ansvarig för märkningar: Rehumyynti Oy, PL 004, 01301 Vantaa

MANSIKIN TÄYTELÄINEN I (a: esimerkissä vain pakolliset merkinnät)

Hyväksyntänumero:*

jos merkinnöistä vastaava ei ole valmistaja, niin myös:

Valmistaja / Tillverkare: Rehutehdas Oy, PL 001, 01301 Vantaa

Hyväksyntänumero* / godkännandenumret*:

*jos on (kts 4.1 Pakolliset merkinnät); kotimaisille lemmikkieläinten ruokien valmistajille hyväksyntänumeron ilmoittaminen on pakollista

Varoitus märehäntimään alkaneiden nautojen osalta, jos kuparin pitoisuus on alle 20 mg/kg: ”Tämän rehun kuparimäärä saattaa aiheuttaa puutosta karjalla, joka laiduntaa runsaasti molybdeenä tai rikkiä sisältävillä niityillä”.

Varoitus lampaille tarkoitetussa rehussa, jos kuparin pitoisuus ylittää 10 mg/kg: ”Tämän rehun kuparimäärä saattaa tietyillä lammasroduilla aiheuttaa myrkytyksen”.

MANSIKIN TÄYTELÄINEN II (b: esimerkissä myös vapaaehtoisia merkintöjä, lihavoituna)

Rakeinen täydennysrehu nautakarjalle / Pelleterat kompletteringsfoder för nötkreatur

Ravintoaineet / Analytiska beståndsdelar:

Raakavalkuainen / Råprotein	%
Raakarasva / Råfett	%
Raakakuitu / Växttråd	%
Tuhka / Råaska	%
Kalsium / Kalcium	g/kg
Natrium / Natrium	g/kg
Fosfori / Fosfor	g/kg
Kupari / Koppar	mg/kg (kokonaismäärä Cu)
A-vitamiini ky/kg / vitamin A	IU/kg (kokonaismäärä)
E-vitamiini ky/kg	IU/kg / vitamin E IE/kg kokonaismäärä)

Kun E-vitamiinipitoisuus ilmoitetaan pakkausmerkinnöissä, on käytettävä tiettyjä asetuksenmukaisia mittayksiköiden vastaavuuksia: 1 mg all-rac-alfa-tokoferyyliasetaattia = 1 IU, 1 mg RRR-alfa-tokoferolia = 1,49 IU, 1mg RRR-alfa-tokoferyyliasetaattia = 1,36 IU.

Koostumus / Sammansättning:	(%)
Kauraa / Havre	33,3
Ohraa / Korn	30,0
Melassileikettä / Melassnitsel	12,3
Rapsi/rypsirouhetta / Raps/rybskross	5,9
Seosmelassia / Melassmix	5,0
Ohrarehua / Kornfoder	4,8
Hera-piimäj. / Vassle-surmjölkp.	3,0
Ca-Na –fosfaattia / Ca-Na –fosfat	2,1
(kalsiumnatriumfosfaatti / kalciumnatriumfosfat)	

MANSIKIN TÄYTELÄINEN II (b: esimerkissä myös vapaaehtoisia merkintöjä, lihavoituna)

Kasviöljyä / Växtolja	1,8
(Nimeen on lisättävä kasvilaji)	
Ruokasuolaa / Koksalt (NaCl)	1,0
Ruokintakalkkia / Utfodringskalk	0,8

Lisäaineet / Fodertillsatser:

Ravitsemukselliset lisäaineet / näringstillsatser

Kupari ((kupari(I)oksidi 3b412)) / Koppar x mg/kg
((koppar(I)oxid 3b412))

A-vitamiini (retinyyliasetatti 3a672a) / x ky/kg/ IU/kg

Vitamiin A (retinylasetat 3a672a)

E-vitamiini (all-rac-alfa- x mg/kg

tokoferyyliasetatti 3a700) / Vitamin E

(all-rac-alfa-tokoferyylacetat 3a700)

(1 mg all-rac-alfa-tokoferyyliasetattia = 1 IU)

[Hivenaineyhdisteen (kupari) merkinnöissä esitetään lisätyn kuparin määrä alkuaineena.]

Käyttöohje / Bruksanvisning: Käyttömäärä riippuu... / Doseringen beror på ...Vain nautakarjalle (Annostusohje siten, että minkään rehun lisäaineen enimmäispitoisuus nautoihin kuuluvan eläinlajin täysrehussa ei ylity)

Parasta ennen / Bäst före: PP/KK/VV

Valmistusajankohta / Tillverkningsdatum: PP.KK.VV

Eränumero / Referensnummer: 190810K03

Nettopaino / Nettovikt kg 40

Merkinnöistä vastaa / Ansvarig för märkningar: Rehummynti Oy, PL 004, 01301 Vantaa

Hyväksyntänumero* / godkännandenumret*:

jos merkinnöistä vastaava ei ole valmistaja, niin myös:

Valmistaja/Tillverkare: Rehutehdas Oy, PL 001, 01301 Vantaa

Hyväksyntänumero* / godkännandenumret*:

*jos on (kts 4.1 Pakolliset merkinnät); kotimaisille lemmikkieläinten ruokien valmistajille hyväksyntänumeron ilmoittaminen on pakollista

Varoitus märehimään alkaneiden nautojen osalta, jos kuparin pitoisuus on alle 20 mg/kg: ”Tämän rehun kuparimäärä saattaa aiheuttaa puutosta karjalla, joka laiduntaa runsaasti molybdeenä tai rikkiä sisältävillä niityillä”.

Varoitus lampaille tarkoitettussa rehussa, jos kuparin pitoisuus ylittää 10 mg/kg: ”Tämän rehun kuparimäärä saattaa tietyillä lammasroduilla aiheuttaa myrkytyksen”.

LISÄ-ELO

Täydennysrehu kotieläimille (siat, siipikarja, märehtijät) / Kompletteringsfoder för husdjur (svin, fjä- derfä, idisslare)

Ravintoaineet / Analytiska beståndsdelar :

Raakavalkuainen / Råprotein	%
Raakarasva / Råfett	%
Raakakuitu / Växttråd	%
Tuhka / Råaska	%
Lysiini / Lysin	%
Metioniini / Metionin	%
Natrium	%

Koostumus / Sammansättning: Vitamiini-hivenaineseos / Blandning av vitaminer och spårelement

Lisäaineet / Fodertillsatser: per kg

Vitamiinit, provitamiinit ja kemiallisesti tarkkaan määritellyt aineet, joilla on samankaltainen vaikutus (vitamiinit) / Vitaminer, provitaminer och kemiskt väldefinierade ämnen med likartad effekt (vitaminer):

A-vitamiini (retinyyliasetatti 3a672a) / Vitamin A (retinylasetat 3a672a)	ky/IE
D3-vitamiini (kolekalsiferoli 3a671) / Vitamin D3 (kolekalsiferol, 3a671)	ky/IE
E-vitamiini (all-rac-alfa-tokoferyyliasetatti 3a700)* / Vitamin E (all-rac-tokoferylacetat 3a700)*	mg

(1 mg all-rac-alfa-tokoferyyliasetattia = 1 IU)

Hivenaineyhdisteet / föreningar av spårelement

Seleeni (natriumseleniitti) E 8 / Selen (natriumselenit) E 8	mg
--	----

[Hivenaineyhdisteestä (Se) esitetään lisätty määrä alkuaineena.]

Aminohapot, niiden suolat ja analogit/aminosyror, deras salter och analoger aminosyror*:

DL-metioniini, teknisesti puhdas (3c301) / DL-metionin, teknisk ren (3c301)	g*
---	----

tai kaikki lisäaineet otsikon ravitsemukselliset lisäaineet/näringstillsatser alle

Käyttöohje / Bruksanvisning: (Annostusohje annetaan tässä kullekin eläinlajille ja –ryhmälle eläinkohtaisesti siten, että minkään rehun lisäaineen enimmäispitoisuus täysrehussa ei ylitä.)

Parasta ennen / Eränumero Bäst före / referensnummer: PP/KK/VV

Nettopaino / Nettovikt: 10 kg

Valmistaja / Tillverkare: Rehuteko Ky, FI-12345 Marina

Hyväksyntänumero/ Godkännandenummer: αFI22125678**

*) ei pakollinen tieto

**) jos on (kts 4.1 Pakolliset merkinnät); kotimaisille lemmikkieläinten ruokien valmistajille hyväksyntänumeron ilmoittaminen on pakollista

HEPOHERKKU	
Riisilesettä sisältävä täydennysrehu hevosille / Kompletteringsfoder innehållande riskli för hästar	
Ravintoaineet: / Analytiska beståndsdelar:	
Raakavalkuainen / Råprotein	%
Raakakuitu / Växtrod	%
Raakarasva / Råfett	%
Tuhka / Råaska	%
Natrium	%
Koostumus: / Sammansättning: Riisilese (ruskea) 40 %*, Merileväjauho, Glukosamiini, Kondroitiinisulfaatti / Riskli (brunt) 40 %*, Algmjöl, Glukosamin, Kondroitinsulfat	
Lisäaineet*: / Tillsats*	
Vitamiinit, provitamiinit ja kemiallisesti tarkkaan määritellyt aineet, joilla on samankaltainen vaikutus: / Vitaminer, provitaminer och kemiskt väldefinierade ämnen med likartad effekt (vitaminer):	
E-vitamiini (RRR-alfa-tokoferoli 3a700)* (1 mg RRR-alfa-tokoferolia = 1,49 IU)	x mg/kg
Aminohapot, niiden suolat ja analogit (aminohapot): / Aminosyror, deras salter och analoger (aminosyror):	
DL-metioniini, teknisesti puhdas (3c301) * tai	x g/kg
Ravitsemukselliset lisäaineet: / Näringstillsetser:	
E-vitamiini (RRR-alfa-tokoferoli 3a700)* (1 mg RRR-alfa-tokoferolia = 1,49 IU)	x mg/kg
DL-metioniini, teknisesti puhdas (3c301)*	x g/kg
Käyttöohje / Bruksanvisning	
Parasta ennen / Best före PP/KK/VV	
Eränumero / Referensnummer	
Nettopaino / Nettovikt	
Merkinnöistä vastaa / Ansvarig för märkningar nimi ja osoite, hyväksyntänumero**	
Valmistaja / Tillverkare nimi ja osoite tai hyväksyntänumero**/Tunnistenumero***	

*) ei pakollinen tieto

**) jos on (kts 4.1 Pakolliset merkinnät); kotimaisille lemmikkieläinten ruokien valmistajille hyväksyntänumeron ilmoittaminen on pakollista

***) jos valmistaja ei ole merkinnöistä vastaava taho (kts 4.1 Pakolliset merkinnät)

TIPUREHUPLUS CC	
Täydennysrehu broilereille / kompletteringsfoder för slaktkycklingar	
Ravintoainekoostumus / Analytiska beståndsdelar	(kokonaismäärä)
Raakavalkuainen / Råprotein	30 %
Raakarasva / Råfett	5 %
Raakakuitu / Växttråd	4 %
Tuhka / Råaska	10 %

TIPUREHUPLUS CC

Metioniini / Metionin	1,0 %
Lysiini / Lysin	1.5 %
Kalsium / Kalcium	18 %
Forfor i/ Fosfor	1,0 %
A-vitamiini */ Vitamin A*	40 000 ky/kg iu/kg
D3-vitamiini* / D3-vitamin*	9 000 ky/iu
Kupari* / Koppar*	20 mg Cu
Seleeni* / Selen*	1 mg Se
Energia*	13 MJ/kg

Koostumus / Sammansättning:

Soijarouhe (muuntogeeninen) / Sojakross (genmodifierad)	43,0 %
Vehnä / Vete	36,0 %
Kalajauho / Fiskmjöl	5,0 %
Kalsiumfosfaatti / Kalciumfosfat	5,0 %
Kalsiumkarbonaatti / Kalciumkarbonat	5,0 %
Eläinrasva / Djurfett	4,0 %

[”Eläinrasva” -nimeen on lisättävä tarvittaessa — eläinlaji ja/tai — eläintuotteen osa ja/tai — käsitelty eläinlaji (esim. sika, märehitijä, lintu) ja/tai — sen eläinlajin nimi, jota ei ole käsitelty lajinsisäisen kierrätyskiellon vuoksi (esim. ei sisällä siipikarjaa) ja/tai — käsitelty aines (esim. luu, suuri tai pieni tuhkapitoisuus) ja/tai käsittelymenetelmät (esim. rasvanpoisto, puhdistus)]

Natriumkloridi / Natriumklorid	2,0 %
--------------------------------	-------

Lisäaineet / tillsätsämnen per kg:

Ravitsemukselliset lisäaineet **tai** vitamiinit, provitamiinit ja kemiallisesti tarkkaan määritellyt aineet, joilla on samankaltainen vaikutus (vitamiinit) / näringstillsatser **eller** vitaminer, provitaminer och kemiskt väldefinierade ämnen med likartad effekt (vitaminer)

A-vitamiini (retinyyliasetaatti 3a672a) / vitamin A (retinylasetat 3a672a)	ky/IU
D3-vitamiini (kolekalsiferoli 3a671) / vitamin D3 (kolekalsifero, 3a671)	ky/IU

Ravitsemukselliset lisäaineet tai hivenaineyhdisteet / näringstillsatser eller föreningar av spårelement

Kupari ((kupari(I)oksidi 3b412)) / Koppar ((koppar(I)oxid 3b412))	x mg Cu/kg
Seleeni (natriumseleniitti) E 8 / Selen (natriumselenit) E 8	x mg Se/kg

Ravitsemukselliset lisäaineet tai aminohapot, niiden suolat ja analogit (aminohapot)* / näringstillsatser eller aminosyror, deras salter och analoger (aminosyror)

DL-metioniini, teknisesti puhdas (3c301) / DL-metionin, teknisk ren (3c301)	x g
---	-----

Eläintuotantoon vaikuttavat lisäaineet tai ruoansulatusta edistävät lisäaineet / zootekniska tillsatser eller smältbarhets-förbättrande medel

6-fytaasi EC 3.1.3.26 (4a16) / 6 fytas EC 3.1.3.26 (4a16)	x OTU
---	-------

Kokkidiostaati ja muut lääkkeenkaltaiset aineet tai kokkidiostaatit / koccidiostatika och andra medicinskt verksamma substanser eller koccidiostatika:

Salinomysiininatrium 120 g/kg (51766) / salinomycinnatrium 120 g/kg(51766)	x mg
--	------

TIPUREHUPLUS CC

Käyttöohje / Bruksanvisning: Käyttö kielletty vähintään kolme päivää ennen teurastusta.

Vaarallista hevoseläimille ja kalkkunoille. Rehu sisältää ionoforin: samanaikainen käyttö eräiden lääkeaineiden (kuten tiamuliinin) kanssa voi aiheuttaa kontraindikaation.

Sisältää kalajauhoa – ei saa syöttää märehitjölle.

(Annostusohje siten, että minkään rehun lisäaineen enimmäispitoisuus täysrehussa ei ylitä)

Användning förbjuden minst tre dagar före slakt.

Farlig för hästar och kalkoner. Detta foder innehåller en jonofor: användning tillsammans med vissa midi-ciniskt verksamma substanser (t. ex. tiamulin) kan vara kontraindicerad.

Innehåller fiskmjöl – får inte användas för utfodring av idisslare.

Parasta ennen / bäst före: PP/KK/VV

Eränumero /valm. pv* / Partienummer /tilverkningsdatum*: PP.KK.VV

Nettopaino / Nettovikt 25 kg

Valmistaja / Tillverkare: Rehutehdas Oy, PL 001, 01301 Vantaa, Hyväksyntänumero αFI22114321

*) ei pakollinen tieto

LISUKKI

Täydennysrehu lampaille / Kompletteringsfoder för får

Ravintoaineet / Analytiska beståndsdelar:

Raakavalkuainen / Råprotein	%
Raakarasva / Råfett	%
Raakakuitu / Växttråd	%
Tuhka / Råaska	%
Natrium / Natrium	%

Koostumus / Sammansättning:

Soijarouhe (valmistettu muuntogeenisestä soijapavusta) / Sojakross (tillverkad av genmodifierade sojabönor)

Lisäaineet / Tillsatser (per kg)

Ravitsemukselliset lisäaineet **tai** vitamiinit, provitamiinit ja kemiallisesti tarkkaan määritellyt aineet, joilla on samankaltainen vaikutus (vitamiinit) / Näringstillsatser eller vitaminer, provitaminer och kemiskt väldefinierade ämnen med likartad effekt (vitaminer)

A-vitamiini (retinyyliasetatti 3a672a) / Vitamin A ky/iu
(retinylasetat 3a672a)

Biotiini* / Biotin* mg

Käyttöohje / Bruksanvisning:

Eränumero / parasta ennen / Partinumret / bäst före PP/KK/VV / DD/MM/ÅÅ

Nettopaino / Nettovikt:

Valmistaja / Tillverkare: Nimi ja osoite / Namn och adress

Hyväksyntänumero** / Godkännandenumret:**

*) ei pakollinen tieto

**) jos on (kts 4.1 Pakolliset merkinnät); kotimaisille lemmikkieläinten ruokien valmistajille hyväksyntänumeron ilmoittaminen on pakollista

f. Täydennysrehu lemmikeille

Jyvämix täydennysrehu / Jyvämix kompletteringsfoder:

Kaura-, ohra- ja ruisjyvien seos jyrksijöille / Blandning av havrekorn, kornfrö och rågkorn för gnagare

Koostumus / Sammansättning:

Kauraa, ohraa, ruista / Havre, korn, råg

Parasta ennen / eränumero: / Best före / referensnumret: PP/KK/VV

Nettopaino / nettovikt

Valmistaja / Tillverkare: Nimi ja osoite, hyväksyntänumero* / tunnistenumero** / Namn och adress, godkännandenumret* / identifieringsnumret**

*) jos on (kts 4.1 Pakolliset merkinnät); kotimaisille lemmikkieläinten ruokien valmistajille hyväksyntänumeron ilmoittaminen on pakollista

**) jos valmistaja ei ole merkinnöistä vastaava taho (kts 4.1 Pakolliset merkinnät)

VÄLIX

Täydennysrehu koirille Koiran makupala / **Kompletteringsfoder för hundar** Godbit för hund

Koostumus / Sammansättning

Viljanjyvistä saatavia tuotteita ja sivutuotteita / Produkter och biprodukter av spannmål

Muista kasveista saatavia tuotteita ja sivutuotteita / Produkter och biprodukter av andra växter

Lisäaineet* / Tillsatser*

Väriaineita* / Färgämnen*

Aromiaineiden seos* / Blandning av aromämnen*

Ravintoaineet / Analytiska beståndsdelar

Valkuainen / Protein %

Raakarasva / Råfett %

Raakakuitu / Växttråd %

Hehkutusjännös / Brända rester %

Nettopaino / Nettovikt x g

Eränumero / Parasta ennen / Partinumret / bäst före PP/KK/VV

Valmistaja / Tillverkare: Hampi Oy, 12345 Loikkaa, puh..

Hyväksyntänumero / Godkännandenumret:**

*) ei pakollinen tieto

**) jos on (kts 4.1 Pakolliset merkinnät); kotimaisille lemmikkieläinten ruokien valmistajille hyväksyntänumeron ilmoittaminen on pakollista

PUPULUX

Rakeistettu rehuseos kaniineille / Pelleterad foderblandning för kaniner

Koostumus / Sammansättning

Kasvikset / Grönsaker

tai/eller

Kuivattua niittyheinää / Torkat ängsgräs

Kuivattuja vadelman lehtiä / Torkade hallonblad

PUPULUX

Kuivattua voikukkaa / Torkad maskros
Kuivattua vesikrassia / Torkad vattenkrasse
Lisäaineet* / Tillsatser:* / Väriaine* / Färgämne*
Parasta ennen / Eränumero / Bäst före / Partinumret: PP/KK/VV
Nettopaino / Nettovikt:
Merkinnöistä vastaa / Ansvarig för märkningar: Kanikaks Oy, 101010 Pupula, Puh.
Hyväksyntänumero**/ Godkännandenumret**:
Valmistaja / Tillverkare: Rab Inc., USA tai/eller Tunnistenumero / Identifieringsnumret:

*) ei pakollinen tieto

**) jos on (kts 4.1 Pakolliset merkinnät); kotimaisille lemmikkieläinten ruokien valmistajille hyväksyntänumeron ilmoittaminen on pakollista

g. Täydennysrehu turkiseläimille

FURI 100 Täydennysrehu turkiseläimille / Kompletteringsfoder för pälsdjur

Säilytetään kuivassa ja viileässä / **Lagras** torrt och svalt
Luokka 2, turkiseläinten ruokintaan / Kategori 2, för utfodring av pälsdjur
Koostumus / Sammansättning:
Lihaluu jauho (luokka 2)/ Köttbenmjöl (kategori 2)
Kaurarehujauho / Foderhavremjöl
Kalajauho (luokka 3)/ Fiskmjöl (kategori 3)
Omenamassa, puristettu / Pressad äppelpressmassa
Ravintoaineet / Analytiska beståndsdelar:
Raakavalkuainen / Råprotein 48 %
Raakarasva / Råfett 15 %
Raakakuitu / Växttråd 38 %
Tuhka / Råaska 21 %
Kosteus / Vattenhalt 9 %
Käyttöohje / Bruksanvisning: Furi 100:aa käytetään turkiseläinten tuorerehun raaka-aineena 20 - 30 %
/ Furo 100 används som råvara till färskt foder för pälsdjur 20 - 30 %
"Sisältää kalajauhoa-ei saa syöttää märehijöille" / "Innehåller fiskmjöl-får ej användas som foder till idisslare"
Parasta ennen / Bäst före: PP/KK/VV
Eränumero / valmistuspäivä / Partinumret / tillverkningsdatum: kuormakirjassa / i fraktbrev
Nettopaino / Nettovikt: kuormakirjassa / i fraktbrev
Valmistaja / Tillverkare: Turkki Oy, 13241 Kettula
Rekisteröintinumero / Registreringsnummer: FIF023-1234/2020

h. Erityisravinnoksi tarkoitettu rehu

KattiWatti

Täysrehu kissoille / Helfoder för katter

KattiWatti

Erityisruokavalio struviittikivien liuottamiseen / Dietfoder för upplösning av struvitsten

Suositellaan eläinlääkärin lausunnon pyytämistä ennen käyttöä / Veterinär bör rådfrågas före användningen

Ravintoaineet / Analytiska beståndsdelar:

Valkuainen / Protein	%
Raakakuitu / Växttråd	%
Kosteus / Vatten	%
Fosfori / Fosfor	g/kg
Magnesium / Magnesium	g/kg
Kloridit / Klorider	g/kg
Tauriini / Taurin	g/kg
Rasvapitoisuus / Fettinnehåll	%
Hekutusjäännös / Förbrända rester	%
Kalsium / Kalcium	g/kg
Natrium / Natrium	g/kg
Kalium / Kalium	g/kg
Rikki / Svavel	g/kg
Virtsaa happamoittavat aineet/Urin försurande ämnen	g/kg

Koostumus / Sammansättning:

Ryhmänimet (liite 2) / Kategorinamnen (bilaga 2)
tai/eller

Siipikarjasta valmistettu jauho / Mjöl framställt av fjäderfä, Kalaöljy / Fiskolja, Lihajauho / Köttmjöl, Maissijauho (tai maissirehujauho) / Majsmjöl (eller fodermajsmjöl), Kaliumkloridi / Kaliumklorid, Kalsiumkarbonaatti / Kalciumkarbonat, Natriumtripolyfosfaatti / Natriumtripolyfosfat, Natriumkloridi / Natriumklorid, Magnesiumsulfaatti, vedetön / Magnesiumsulfat, vattenfri

Lisäaineet / Tillsatser:

Ravitsemukselliset lisäaineet / Näringstillsatser: Tauriini / Taurin mg/kg,

B-vitamiinien seos / Blandning av B-vitaminer mg/kg*

Sensoriset lisäaineet / Organoleptiska tillsatser *: Aromiaineiden seos / Blandning av aromämnen*

Teknologiset lisäaineet / Tekniska tillsatser*: Guarkumi / Guarkum* E412* mg/kg*

Käyttöohje/Bruksanvisning: Vettä oltava jatkuvasti saatavilla/Djuret bör alltid ha tillgång till dricksvatten.

Eränumero/parasta ennen / Partinumret/Bäst före: PP/KK/VV

Nettopaino / Nettovikt: 1 kg

Merkinnöistä vastaa / Ansvarig för märkningar: Lemmikkirooka Oy, 54321 Kissalaakso

Hyväksyntänumero / Godkännandenumret:**

Valmistaja / Tillverkare: Citcat Ltd, USA tai/eller Tunnistenumero / Identifieringsnumret

* ei pakollinen tieto

** jos on (kts 4.1 Pakolliset merkinnät); kotimaisille lemmikkieläinten ruokien valmistajille hyväksyntänumeron ilmoittaminen on pakollista

LehmäAC	
Täydennysrehu lypsylehmille / Kompletteringsfoder för mjölkkor	
Erikoisruokavalio poikimisen jälkeen asetonitaudin riskin vähentämiseen / Diet för minskning av risken för acetonemi efter kalvningen	
Ravintoaineet / Analytiska beståndsdelar:	
Raakavalkuainen / Råprotein	%
Raakarasva / Råfett	%
Kalsium / Kalcium (jos / om ≥ 5 %)	%
Fosfori / Fosfor (jos / om ≥ 2 %)	%
Raakakuitu / Växttråd	%
Tuhka / Råaska	%
Natrium / Natrium	%
Magnesium / Magnesium	%
Koostumus / Sammansättning:	
Propani-1,2-dioli / Propan-1,2-diol	g/kg***
Lisäaineet / Tillsatser:	
Natriumpropionaatti (E281) / Natriumpropionat (E281)	g/kg***
B12-vitamiini / Vitamin B12	mg/kg*
E-vitamiini(RRR-alfa-tokoferoli 3a700) / Vitamin E (RRR-alfa-tokoferol 3a700)	mg/kg*
Niasiini (3a314)/ Niasin (3a341)	mg/kg*
(Kun E-vitamiinipitoisuus ilmoitetaan pakkausmerkinnöissä, on käytettävä tiettyjä asetuksenmukaisia mittayksiköiden vastaavuuksia: 1 mg RRR-alfa-tokoferolia = 1,49 IU)	
Käyttöohje / Bruksanvisning:	
Nettopaino / Nettovikt:	
Eränumero / parasta ennen / Partienumret / bäst före: PP/KK/VV	
Valmistaja / Tillverkare: namn och adress, Hyväksyntänumero / Godkännandenumret:**	

* ei pakollinen tieto

** jos on (kts 4.1 Pakolliset merkinnät); kotimaisille lemmikkieläinten ruokien valmistajille hyväksyntänumeron ilmoittaminen on pakollista

*** määrä ilmoitetaan vain erityisravinnoksi tarkoitetuissa rehuissa

i. Rehun lisäaine

NATRIUMNITRIITTI / NATRIUMNITRIT
Rehun lisäaine / Fodertillsats*
Säilöntäaine natriumnitriitti (E 250) / Konserveringsmedel natriumnitrit (E 250)
Tehoaineen pitoisuus / Den aktiva substanssens koncentration 100 %
Käyttöohje: Säilöntäaine koirien ja kissojen rehuun, jonka kosteuspitoisuus on > 20 %.
Bruksanvisning: Konserveringsmedel för hund- och kattfoder med vattenhalt över 20%
Enimmäispitoisuus: 100 mg/kg täysrehua (12 % kosteus)
Högsta innehåll: 100 mg/kg helfoder (vattenhalt 12 %)
Erän viitenumbero / Referensnummer: 120110A1
Valmistuspäivä / Tillverkningsdag: PP/KK/VV

NATRIUMNITRIITTI / NATRIUMNITRIT

Nettopaino / Nettovikt: 1,0 kg

Tiedoista vastuussa olevan yhteystiedot / Namn / handelsnamn och adress på den som är ansvarig för uppgifterna: Misse AB, Kupsala 2, 0xxx0 Koikkala

Valmistaja: Hyväksyntänumero / Godkännandenumret**

* ei pakollinen tieto

** jos on (kts 4.1 Pakolliset merkinnät); kotimaisille lemmikkieläinten ruokien valmistajille hyväksyntänumeron ilmoittaminen on pakollista

ENTTENSYM

Rehun lisäaine /Fodertillsats*

Ruoansulatusta edistävät aineet / Smältbarhetsförbättrande medel

3-fytaasi/3-fytas EC 3.1.3.8 (4a1) 2500 RPU/g

Käyttöohje /Bruksanvisning: Lisätään broilereiden rehuun x määrä RPU/kg täysrehua.

Rakeistustilämpötila ei saa ylittää x °C. Lisäaineen varastointilämpötila x °C. Käytettävä ennen: katso pakkauksen pohjasta. /

För broilerfoder dosering x RPU/kg helfoder. Temperaturen vid pelleteringen får ej stiga över x °C. Lagringstemperatur x °C. Skall förbrukas före: se botten av förpackningen.

Valmistuspäivä* / Tillverkningsdag*:

Erän viitenumero / Referensnummer:

Nettopaino / Nettovikt: 5 kg

¹Valmistaja / Tillverkare: EMO A.S., Ranska/Frankrike, Hyväksyntänumero / Godkännandenumret: αFRXX

²Pakkausmerkinnöistä vastuussa oleva / Namn/handelsnamn och adress på den som är ansvarig för uppgifterna i varudeklarationen: Tuominen ky, Porttitie1, 0xxx0 Innoo, Hyväksyntänumero / Godkännande-numret: αFlxxxxxxx

*ei pakollinen tieto

¹ Jos valmistajan esittämät suomen- ja ruotsinkieliset merkinnät ovat alkuperäispakkauksessa. Ei pakollinen, mutta suositeltava myös vaihtoehdossa 2.

² Jos välittäjä/maahantuojaja on kääntänyt merkinnät suomen- ja ruotsinkielelle ja/tai pakannut uudelleen valmisteen. Suositellaan lisäksi kohdan 1 mukaista merkintää.

j. Esiseos

ESISEOS Nasu / FÖRBLANDNING Nasu

Vitamiinit, provitamiinit ja kemiallisesti tarkkaan määritellyt aineet, joilla on samankaltainen vaikutus / Vitaminer, provitaminer och kemiskt väldefinierade ämnen med likartad effekt:

A-vitamiini (retinyyliasetaatti)/Vitamin A (retinylasetat	3a672a	x ky/kg / iu/kg
D-vitamiini (25-hydroksikolekalsiferoli)/Vitamin D (25-hydroxikolekalciferol)	3a670a	x ky/kg / iu/kg

Hivenaineyhdisteet / Föreningar av spårelement:

rautasulfaatti, heptahydraatti / järnsulfat, heptahydrat	3b104	x mg/kg
kaliumjodidi / kaliumjodid	3b201	x mg/kg

ESISEOS Nasu / FÖRBLANDNING Nasu		
mangaanisulfaattimonohydraatti / mangansulfatmonohydrat	3b503	x mg/kg
Aminohapot, niiden suolat ja analogit / Aminosyror, deras salter och analoger:		
tryptofaani / tryptofan	3.4.1	x g/kg
Stabilointiaineet / Stabiliseringsämnen		
karboksimeetyliselluloosa / karboximetylcellulosa	E 466	x mg/kg
Aromiaineet / Aromämnen:		
aromiaineiden sekoitus / blandning av aromämnen		x mg/kg
Kantaja-aine / Bärare:		
vehnälese / vetekli		60 %
Käyttöohje / Bruksanvisning: Rehun lisäaineiden esiseos porsaiden rehuun/ Förblandningen av fodertillsatser för smågrisfoder		
Annostus / Dosering:		
Eränumero / Partinumret: XXX		
Valmistuspäivämäärä / Tillverkningsdatum: PP/KK/VV		
Säilyvyystakuun päättymispäivä (joko käytettävä ennen tai parasta ennen): / Hållbarhetstidgaranti:		
Nettopaino / Nettovikt: XXX kg		
Valmistaja / markkinoija / Tillverkare / marknadsförare: Yritys Oy, kontaktuppgifter		
Hyväksyntänumero / Godkännandenumret: αFI1211XXXX		

k. Säilörehun säilöntäaine

SILAGEHAPPO	
Säilörehun lisäaineiden ESISEOS / FÖRBLANDNING av ensileringsstillsatser	
Säilöntäaineet / Konserveringsmedel	
Muurahaishappo / myrsky (E236)	70 %
Propionihappo / propionsyra (E280)	10 %
Kaliumsorbaatti / kaliumsorbat (E202)	4 %
Ortofosforihappo / ortofosforsyra (1a338)	2 %
Väriaineet / färger:	
Hiilimusta / kimrök (E153)	
Vesi / vatten	14 %
Käyttöohjeet / bruksanvisningar:	
Käyttöä koskevat turvallisuussuositukset / säkerhetsföreskrifter för användningen:	
Erän viitenumero ja valmistuspäivä / partinummet och tillverkningsdatum: PP/KK/VV	
Nettopaino / -tilavuus / nettovikt / -volym:	
Valmistajan / markkinoijan yhteystiedot / kontaktuppgifterna, Hyväksyntänumero*	

* jos on (kts 4.1 Pakolliset merkinnät); kotimaisille lemmikkieläinten ruokien valmistajille hyväksyntänumeron ilmoittaminen on pakollista

SILAGEPÖPÖ
Säilörehun lisäaineiden ESISEOS / FÖRBLANDNING av ensileringsstillsatser

SILAGEPÖPÖ	
Säilörehun lisäaineet / ensileringsstillsatser:	
<i>Lactobacillus plantarum</i> CNCM 1-3235	1 x 10 ⁵ PMY/g
<i>Pediococcus acidilactici</i> CNCM 1-3237	1 x 10 ⁶ PMY/g
Väriaineet / färger*:	
Kantaja-aineet / bärsubstans:	
Käyttöohjeet / bruksanvisningar: (käyttömäärä rehussa yms.)	
Käyttöä koskevat turvallisuussuosituksset / säkerhetsföreskrifter för användningen:	
Säilyvyystakuu / garantidatum, Säilytysohje *	
Erän viitenumbero ja valmistuspäivä / partinumner och tillverkningsdatum, Nettopaino / nettovikt:	
Valmistajan / markkinoijan yhteystiedot / kontaktuppgifterna, Hyväksyntänumero**	

* ei pakollinen tieto

** jos on (kts 4.1 Pakolliset merkinnät); kotimaisille lemmikkieläinten ruokien valmistajille hyväksyntänumeron ilmoittaminen on pakollista

I. Lääkerehu

PORSAAN PARAS LÄÄKEREHU / FODER SOM INNEHÅLLER LÄKEMEDEL	
Porsaiden täysrehu / Helfoder för smågrisar	
Ravintoaineet / Analytiska beståndsdelar:	
Raakavalkuainen / Råprotein	19 %
Raakakuitu / Växttråd	6 %
Raakarasva / Råfett	6,5 %
Tuhka / Råaska	3,5 %
Lysiini / Lysin	1,2 %
Metioniini / Metionin	0,5 %
Kalsium / Kalsium	0,8 %
Natrium / Natrium	1,4 %
Fosfori / Fosfor	0,8 %
Koostumus / Sammansättning	
Ohra / Korn	
Vehnälese / Vetekli	
Rypsirouhe / rybskross	
Melassileike / Melassnitsel	
Lisäaineet / Fodertillsatser	
Aminohappo / Aminosyra: L-lysiini / L-lysin 3.2.1*	0,5 %
Ruoansulatusta edistävä aineet / Smältbarhetsförbättrande medel	
6-fytaasi / 6-fytas EC 3.1.3.26 (4a18)	500 FYT/kg
Lääke / Läkemedel	
Tylosiini / Tylosin	0,01 mg/kg
Myyntiluvan numero ja haltija/ Numret på godkännandet för försäljning samt innehavaren	

PORSAAN PARAS LÄÄKEREHU / FODER SOM INNEHÅLLER LÄKEMEDEL

Käyttöohje /Bruksanvisning: Porsaan Paras lääkerhua syötetään ainoana rehuna 10-25 kiloille porsaille eläinlääkärin lääkerhumääräyksen mukaisesti. Varoaika on 0 vrk, jos ei lääkerhumääräyksessä toisin mainita. Puhdasta juomavettä on aina oltava saatavilla. / Porsaan Paras läkemedesfoder ges som enda foder åt smågrisar, som väger 10-25 kg. Karenstiden är 0 dygn, om inte annat står på veterinärreceptet. Grisarna bör ha fri tillgång till rent dricksvatten. Eränumero / Partienumret: Säkissä / På säcken (voi olla parasta ennen pvm tai valmistuspäivä) Käytettävä ennen / Sista användningsdag : 4 kk valmistuspäivästä / 4 månader från tillverkningsdagen. Valmistuspäivä / Tillverkningsdagen:
Nettopaino / Nettovikt: xx kg
Valmistaja / Tillverkare: Rehutorni OY, 10200 Apumaa puh. 0200119
Hyväksyntänumero / Godkännandenummer: αFI21121111
Varoaika/ei varoaikaa/ Karenstid/ingen karenstid:
Läakerahun epäasianmukainen hävittäminen aiheuttaa vakavan riskin ympäristölle ja saattaa edistää mikrobilääkeresistenssin kehittymistä./Ett olämpligt bortskaffande av foder som innehåller läkemedel utgör ett allvarligt hot mot miljön och kan bidra till antimikrobiell resistens.

* ei pakollinen tieto

10 ESIMERKKEJÄ REHUIEN MARKKINOINNISSA ESITETTÄVISTÄ VÄITTÄMISTÄ

Kiellettyjä väittämiä ovat mm:

Elimiin ja immunitettiin kohdistuvat väittämät:

- laajentaa/vahvistaa verisuonia/verisoluja
- vahvistaa hermostoa/keuhkoja/sydäntä
- lisää munuaisten toimintakykyä
- lihas- ja nivelvaivoihin
- luuston sidekudoshäviön torjuminen
- parantaa kavioiden kuntoa/sarveisen laatua (OK, jos erityisruokavalio)
- korjaa ihovaurioita (oire mm. tassujen nuoleminen)
- edesauttaa imusuoniston toimintaa
- parantaa/kohottaa vastustuskykyä

Sairauksiin liittyvät väittämät:

- estää nenäverenvuotoja/tulehduksia
- yskään, irrottaa limaa, keuhkoputken tulehdukseen
- reumatismia estävä
- kipua lievittävä
- lihaskrampeihin

- estää jäykkyyttä, erityisesti nivelkipuja
- ehkäisee irtopalojen syntymistä
- helpottaa kipuja
- vähentää ripulia/oksentelua; torjuu lannan löysää koostumusta
- poistaa turvotusta, edistää virtsan eritystä
- astma ja allergia, ihottumat
- lannehalvaukseen taipuvaisille
- ehkäisee ähkyherkkyyttä
- X:n ennaltaehkäisy ja hoito; erilaisiin ongelmiin
- loisten häätöön (kirppuongelmat, sisä- ja ulkoloiset)
- vähentää tulehdusta

Ei mitattavat:

- korkealaatuinen
- maittava, eläimesi rakastaa tätä rehua, tekee eläimestäsi onnellisen/iloisen
- runsaasti, paljon, lisääntynyt, kevyt ilman vertailukohtaa

Sallittuja väittämiä ovat mm.

- ei sisällä vehnää
- sisältää elävää hiivaa
- sisältää valkuaisaineita, joita elimistö tarvitsee lihasten toimintaan
- sisältää kuitua ruoansulatuskanavan normaalia toimintaa varten
- sisältää eläimen päivittäin tarvitsemat ravintoaineet
- täydentää perusruokintaa, jotta ravintoaineiden saanti olisi tasapainossa
- turvaa tiineyden/rasituksen aikaisen ravinnon/ravintoaineen saannin

Väittämät, joista vaaditaan tieteellinen tutkimusaineisto, jos ei ole erityisravinnon käyttötarkoitukseluettelossa:

- vähentää stressin oireita
- aktivoi/tasapainottaa hormonitoimintaa
- tukee/ylläpitää hedelmällisyyttä
- suojaa ruoansulatushäiriöiltä
- auttaa eläintä pysymään terveenä
- tehostaa ravintoaineiden imeytymistä
- parantaa rehun sulavuutta

- lisää tuotosta
- torjuu ruokahaluttomuutta ja puutostiloja
- kiihdyttää aineenvaihdunnan toimintoja
- edistää turkin ja ihon hyvinvointia
- vähentää iän tuomia haittoja, ehkäisee liian nopeaa kasvua
- sisältää X:tä, joka tukee luonnollista vastustuskykyä

Voimaantulo

Tämä ohje on voimassa 1.12.2022 lähtien ja se korvaa aikaisemman version (Ruokaviraston ohje 12824/5, julkaistu 1.1.2021).

Muutokset versioon 6

- Kappale 2. Lainsäädäntö – päivitetty
- Kappale 2.3 Määritelmät – selvennetty lainsäädännön määritelmiä
- Kappale 4. Rehuaineen ja rehuseoksen merkinnät – rakenne ja taulukot
- Kappale 4.3.4 Lääkerehun pakolliset merkinnät
- Kappale 5.1 Rehun lisäaineiden luokat ja funktionaaliset ryhmät – siirretty RV:n nettisivuille
- Kappale 7. Rehun kielto- ja varoituslauseet - päivitetty
- Kappale 10. Esimerkkejä rehujen etiketeistä – Lääkerehu
- Poistettu liite 4 (Sallitut poikkeamat rehuaineiden tai rehuseosten merkitystä koostumuksesta (Toleranssit) – viittaus asetukseen on tekstissä
- Poistettu liite 6 (Rehuissa kielletyt aineet) – siirretty RV:n nettisivuille
- Poistettu liite 7 (Rehun lisäainerekisteri) – siirretty RV:n nettisivuille

- Liite 1** Rehuaineluokkien mukaiset pakolliset ravintoainemerkinnot
- Liite 2** Rehuaineryhmät, jotka voidaan ilmoittaa lemmikkieläinten rehuseoksissa
- Liite 3** Rehuseosten ravintoainekoostumuksen merkitseminen
- Liite 4** Luettelo erityisravinnoksi tarkoitettujen rehujen käyttötarkoituksista (linkki asetukseen)

Liite 1. Rehuaineluokkien mukaiset pakolliset ravintoainemerkinnot.

Pakollisesti ilmoitettavat ravintoainetiedot voidaan korvata rehuaineluettelossa vahvistetuilla tiedoilla. (viite: asetus (EY) N:o 767/2009 liite V)

	Rehuaineluokka	Pakollisesti ilmoitettavat ravintoaineet
1.	Nurmirehut ja korsirehut	Raakavalkuainen, jos > 10 %, Raakakuitu

	Rehuaineluokka	Pakollisesti ilmoitettavat ravintoaineet
2.	Viljanjyvät	
3.	Viljanjyvistä saatavat tuotteet ja sivutuotteet	Tärkkelys, jos > 20 % Raakavalkuainen, jos > 10 % Raakarasva, jos > 5 % Raakakuitu
4.	Öljykasvien siemenet ja hedelmät	
5.	Öljykasvien siemenistä ja hedelmistä saatavat tuotteet ja sivutuotteet	Raakavalkuainen, jos > 10 % Raakarasva, jos > 5 % Raakakuitu
6.	Palkokasvien siemenet	
7.	Palkokasvien siemenistä saatavat tuotteet ja sivutuotteet	Raakavalkuainen, jos > 10 %, Raakakuitu
8.	Juurimukulat ja juuret	
9.	Juurimukuloista ja juurista saatavat tuotteet ja sivutuotteet	Tärkkelys Raakakuitu Suolahappoon liukenematon tuhka, jos > 3,5 % ka:sta
10.	Juurikassokerin jalostuksen tuotteet ja sivutuotteet	Raakakuitu, jos > 15 % Sakkaroosina ilmaistu kokonaissokeripitoisuus Suolahappoon liukenematon tuhka, jos > 3,5 % ka:sta
11.	Ruokosokerin jalostuksen tuotteet ja sivutuotteet	Raakakuitu, jos > 15 % Sakkaroosina ilmaistu kokonaissokeripitoisuus
12.	Muut siemenet ja hedelmät, niistä saatavat tuotteet ja sivutuotteet lukuun ottamatta 2–7 kohdassa mainittuja tuotteita ja sivutuotteita	Raakavalkuainen, Raakakuitu Raakarasva, jos > 10 %
13.	Muut kasvit, niistä saatavat tuotteet ja sivutuotteet lukuun ottamatta 8–11 kohdassa mainittuja tuotteita ja sivutuotteita	Raakavalkuainen, jos > 10 %, Raakakuitu

	Rehuaineluokka	Pakollisesti ilmoitettavat ravintoaineet
14.	Maitoteollisuuden tuotteet ja sivutuotteet	Raakavalkuainen, kosteus, jos > 5 %, Laktoosi, jos > 10 %
15.	Maaeläimistä saatavat tuotteet ja sivutuotteet	Raakavalkuainen, jos > 10 % Raakarasva, jos > 5 % Kosteus, jos > 8 %
16.	Kalat, muut vesieläimet, niistä saatavat tuotteet ja sivutuotteet	Raakavalkuainen, jos > 10 % Raakarasva, jos > 5 % Kosteus, jos > 8 %
17.	Kivennäiset	Kalsium, Natrium, Fosfori, Muut käytetyt kivennäiset
18.	Muut	Raakavalkuainen, jos > 10 % Raakakuitu Raakarasva, jos > 10 % Tärkkelys, jos > 30 % Sakkaroosina ilmaistu kokonaissokeripitoisuus, jos > 10 % Suolahappoon liukenematon tuhka, jos > 3,5 % ka:sta

Liite 2. Rehuaineryhmät, jotka voidaan ilmoittaa yksittäisten rehuaineiden nimien sijasta lemmikkieläinten rehuseoksissa.

	Rehuaineryhmä	Määritelmä
1.	Liha- ja eläinperäiset tuotteet	Tuoreet tai asianmukaisesti säilötyt lämminverisistä maaeläimistä saatavat lihaiset osat sekä lämminveristen maaeläinten ruhojen tai ruhonosien käsittelyssä syntyvät valmisteet ja tuotteet.
2.	Maito ja maitovalmisteet	Tuoreet tai asianmukaisesti käsitellyt valmisteet ja niiden käsittelyssä syntyvät sivutuotteet.
3.	Munat ja munavalmisteet	Tuoreet tai asianmukaisesti käsitellyt munavalmisteet sekä niiden käsittelyssä syntyvät sivutuotteet.
4.	Rasvat ja öljyt	Eläin- ja kasvirasvat sekä -öljyt
5.	Hiivat	Tapetut ja kuivatut hiivasolut
6.	Kalat ja kalatuotteet	Tuoreet tai asianmukaisesti säilötyt kalat tai niiden osat sekä niiden käsittelyssä syntyvät sivutuotteet
7.	Vilja	Vilja jauhatuksesta riippumatta tai viljan tärkkelyspitoisesta endospermistä valmistetut tuotteet
8.	Kasvikset	Tuoreet tai asianmukaisesti säilötyt kasvikset ja palkokasvit
9.	Kasvipерäiset tuotteet	Eriyisesti viljan, kasvien, palkokasvien ja öljykasvien siementen käsittelyssä syntyvät tuotteet
10.	Kasvivalkuuainevälikkeet	Kasvipерäiset tuotteet, joissa valkuainen on prosessoimalla rikastettu vähintään 50 % raakavalkuusta kuiva-aineesta sisältäväksi välikkeeksi ja joiden valkuaisen rakennetta on voitu muuttaa.
11.	Kivennäiset	Eläinten rehuksi sopivat epäorgaaniset aineet
12.	Sokerit	Erilaiset sokerit
13.	Hedelmä	Tuoreet tai asianmukaisesti säilötyt hedelmät
14.	Pähkinät	Pähkinöiden sydämet
15.	Siemenet	Siemenet sellaisenaan tai karkeaksi murskattuna
16.	Merilevä	Tuore tai asianmukaisesti käsitelty merilevä

	Rehuaineryhmä	Määritelmä
17.	Nilviäiset ja äyriäiset	Tuoreet tai asianmukaisesti säilötyt nilviäiset, äyriäiset, kuorelliset merieläimet sekä niiden käsittelyssä syntyvät sivutuotteet
18.	Hyönteiset	Hyönteiset ja niiden kehitysasteet
19.	Leipomotuotteet	Leivät, kakut, keksit ja makaronivalmisteet

Liite 3. Rehuseosten ravintoainekoostumuksen merkitseminen

Ravintoaineet ja pitoisuudet	Täysrehu	Täydennysrehu kivennäiset	Täydennysrehu muut	
Raakavalkuainen Raakakuitu Raakarasva Tuhka	Kaikki eläinlajit paitsi muut lemmikkieläimet kuin kissat ja koirat		Kaikki eläinlajit paitsi muut lemmikkieläimet kuin kissat ja koirat	
Lysiini Metioniini	Siat ja siipikarja	Siat ja siipikarja	Siat ja siipikarja	
Kalsium Natrium Fosfori	Kaikki elintarviketuotantoeläinlajit	Kaikki eläinlajit	≥5 % aina ≥2 %	Kaikki elintarviketuotantoeläinlajit
Magnesium		Märehtijät	≥0,5 %	Märehtijät

Ravintoaineet -otsakkeen alla ilmoitetuista aineista, jotka ovat myös sensorisia tai ravitsemuksellisia lisäaineita, on ilmoitettava niiden kokonaismäärä.

Jos energia-arvo tai valkuaisarvo ilmoitetaan, ne on ilmoitettava asetuksen (EU) 2017/625 34 artiklan mukaisesti.

Liite 4. Luettelo erityisravinnoksi tarkoitettujen rehujen käyttötarkoituksista

KOMISSION ASETUS (EU) 2020/354, annettu 4 päivänä maaliskuuta 2020, erityisravinnoksi tarkoitettujen rehujen käyttötarkoitussuettelosta ja direktiivin 2008/38/EY kumoamisesta (sovelletaan 25.12.2020 alkaen)

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020R0354&from=FI>